

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 10, 1986

Nr. 112

Aušra Nr. 48(88)

Kunigo R. Puzono raštas saugumui

(Tęsinys)

Saugumietis suriko: — Tai ką, snargliu, rupūze... nenori jau pažinti mane?! Spėjai jau pamiršti tai, ką buvai pasižadėjęs Alytuje?! Nurodines čia jis dar man, piemuo! Kalbėsi su manimi ir su tarytoju Balčiūnu. — Prašau nesikolioti. Jei koliositės — su jumis nekalbėsiu. — Žiūrėk, kaip; tave išauklėjo visokie svarinskai ir tamkevičiai. Tu jau pasidarei labai didelis ponas ir nenori visiškai su mumis kalbėtis! — ironizavo saugumietis.

Matydamas, kad aš nenoriu su juo kalbėtis, pykstu, Vincas telefonu pakvietė kitą, pavardės nepasiskaitęs saugumietį, matomai vyresnį pareigūną. Pastarasis atsiėmė kažkokius popierius, turbūt mano byla, ir pradėjo vadinoti seminarijoje padarytus „nusikaltimus“. Pirmasis „nusikaltimas“, — kad aš šv. Juozapo dieną 14 min. skaičiau savo kurse referatą apie Rūpintojėlį ir Vyty. Supratau, kad kurse ne aš vienas buvau užvertuos, dar kažkas yra, kuris uoliai informuoja saugumo organus. Antrasis „nusikaltimas“ — parašiau politiniams kaliniams laiškus. Iš dešimties kaliniams parašytų laišku tik viena Nijolė Sadūnaitė gavo, nes ji buvo jau tremtyje. Visi kiti buvo sulaukyti Vilniaus saugume. Ypač saugumiečiams nepatiko vėlykinis pasveikinimas: „Mielas broli (sese) Kristuje; Kristaus kryžiaus istorija

nesibaigia Jo mirtimi. Pro ką turime žiūrėti i ateitį ir galvoti apie galutinę pergalę ir kryžiaus triumfą“ (šv. Velykos, 1979 m.). Perskaitęs laiška, adresuota Viktorui Petkui, nepažįstamasis saugumietis paklausė, dėl ko aš jam rašiau sveikinimą? Juk jis man nėra joks giminė? Atsakiau, kad jis man dviasios brolis ir kad kataliko pareiga sušelpiti kalinį maistu, drabužiu ar bent laišku. — Tu negalvok, kad mes esame kvaili ir nesuprantame, kas yra tavo religinė mintyje paslepta. Kokios, po velniui, tu pergalės ir triumfo linki tam banditui?! — nervinosi saugumietis.

Ir kiek galėdamas saugumietis juodino Viktorą Petkū, Petrą Paulaitį. Kai bandžiau jam prieštarauti, liepė man nutilti. Panašiai ir mano tėvą išvadino banditu. Sakė, kad ir aš jų pėdomis sekas. Po to įėjo tarytojas Balčiūnas. Jį domino klausimai: ar aš pažįstu Anastazą Janulį? Ar jis neatveždavo i seminariją pagrindinės spaudos? Atsakiau, kad artimai nepažįstu, tik girdėjęs apie jį ir kad i seminariją niekada jis nieko nebuvo atvežęs. Tarytojas pyko, grasio baudžiamųjų straipsnių už melagingus parodymus. Tvirtino, kad Janulis prisipažinęs, jog man i seminariją atveždavo pogrindžio leidinių. Viską paneigiau. Tarydmas užtruko vieną valandą. Tarytojai Balčiūni reikalaujant ir gaudinant išmetimu iš seminarijos, po tardymo protokolu pasirašiau. (Bus daugiau)

Waldheim laimėjo Austrijos rinkimus

Viena. — Sekmadienio rinkimuose Kurt Waldheim, dešinio sparno Liaudies partijos kandidatas, laimėjo Austrijos prezidento vietą šešerių metų kadencijai. Iš 4.7 mil. balsavusių 53.9 nuos. balsavo už Waldheimą ir 46.1 nuos. — už socialistų partijos iškeltą Kurt Steyrer, buvusį sveikatos ministrą.

Waldheimas savo porinkimėne kalboje pasakė, kad tauta nepriėmė jam metamų kaltinimų ir ta jįs laiko savo asmeniniu laimėjimu. Jis kaltino Pasaulio Žydu kongresą nepagrįstais puolimais, nors išskyrus kelis Izraelio ministerius, jokia vyriausybė jo nekaltino. Rezultatai parodė, kad žmonės dažnai pervertina „medijos galią“, pasakė Waldheimas. Jis turis pasitikėjimą JAV teisingumo departamentu, kuris turės nuspręsti, ar jam bus uždrausta atvykti Amerikon.

AP žinių agentūra paskelbė, kad teisingumo departamento atstovas Patrick Korten sakęs, jog Waldheimas galės lankytis Amerikoje, nes jis kaip valstybės prezidentas turi diplomatinę imunitetą ir nebus įtrauktas i „nepageidaujamų svetimsalių“ sąrašą.

Waldheimas laimėjimas yra nemažas smūgis Austrijos socialistų partijai, kuri valdė Austriją per 16 metų ir turėjo socialistų prezidentą nuo karo pabaigos. Liaudies partijos vadas Alois Mack pasakė, kad austrai padarė pasiviskumą politikoje, bus atgaivintos asmeninės iniciatyvos, krikščionių ir austrų šeimos tradicijos.

Austrijos prezidentai turi kiek didesnę galią už Vak. Vokietijos prezidentus. Vokietijos kancleris Kohl prieš rinkimus pavadinė

Waldheimą „seno draugu“ ir „dideliu patriotu“. Pasaulio Žydu kongreso direktorius Israel Singer pasakė: „Yra valstybių, kurių prezidentai žmogžudžiai, kitų — kanibalai, dar kiti neatgaillauja naciai“. Rabinas A. Shindler, Amerikos hebrajų kongregacijų sąjungos prezidentas, pasakė: „Šalis, kuri davė mums Adolfą Hitlerį, dabar pasirinko vieną iš jo ankstyvųjų gerbėjų prezidentu“.

Popiežiaus svečias

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II gegužės 31 d. paktvėte Vilniaus arkivyskupijos valdytoja prelatą Algirdą Gutauską drauge aukoti šv. Mišias vienoje Vatikano koplyčioje. Drauge su šv. Tėvu Mišių koncelebracijoje dalyvavo vienias vyskupas ir kiti penki kunigai. Tikinčiųjų asambėja sudarė apie 50 jaunų seminaristų iš Italijos. Po Mišių Jonas Paulius II pasikalbėjo su prelatu Gutausku įvairiais Vilniaus arkivyskupijos ir Lietuvos katalikų klausimais. Pabaigoje, kalbėdamas lietuviškai, šv. Tėvas prašė perduoti jo linkėjimus ir apaštalinį palaiminimą „brangiems Lietuvos katalikams“.

Tuo pat metu prelatu Gutausku palydovas kun. Tadas Kondrusevičius aukojo šv. Mišias lietuvių koplyčioje šv. Petro bazilikoje. Birželio 1 d. abu svečiai iš Lietuvos — prelatas Gutauskas ir kun. Kondrusevičius — išvyko atgal i Lietuvą.

— Vak. Vokietijoje keliuose miestuose demonstravo branduolinių reaktorių priešininkai, kurių jėgos sustiprėjo po Černobylio elektrinės avarijos. Iš viso protestuose dalyvavo 74,000. Policija suėmė apie 400. Buvo sužeistų, trys atsidūrė ligoninėse.

Kurt Waldheim, buvęs Jungtinių Tautų gen. sekretorius, džiaugiasi laimėjęs Austrijos prezidento vietą.

Erdvės komisija užbaigė darbus

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas Camp David poilsio vietoje priėmė specialios komisijos raportą apie sausio 28 d. įvykusią daugkartinio naudojimo erdvelaivio „Challenger“ nelaimę, kurioje žuvo penki astronautai, viena mokytoja ir vienas satelitų specialistas. Vadinamoji Rogers komisija, pagal būvai galėtu sekretorių ir valstybės prokurorą William Rogers, kuris komisijai pirmininkavo, dirbo keturis mėnesius ir paruošė 250 puslapių raportą, kurį praėjusių savaitę prezidentas Reaganas skaitė ir planavo ateities žingsnius, kad panašios nelaimės nepasikartotų.

Raporte kalte dėl katastrofos daugiausia metama raketų — greitintuvų konstrukcijai. Paaiškėjo, kad raketos dalis jungiančios guminės izoliacijos šaltame ore neveikia, guma sukieta, praleidžia smarkiai degančias raketos kuro dujas. Greitintuvų dalių sujungimą teks keisti.

Rogers komisijos narys Albert Wheelon pasipiktinęs, kad ne tik konstrukcija buvo netikusi, bet, kas dar blogiau, NASA inžinieriai žinojo, kad ji netikusi, tačiau vis vien leido naudoti tuos greitintuvus, jų neatmetė ir nepataisė, net įspėti, kad guminiai gasketai gali šaltėje neveikti.

Raporte kritikuojama NASA vadovybės nutarimų vykdymo sistema. Komisija rado daug trūkumų ir rekomenduoja, kad patiems astronautams būtų leista dalyvauti sprendimų procese. Tyriniai parodė, kad mažai astronautų žinojo apie raketų gamintojų susirūpinimą netikusiomis dalimis. Komisija reikalauja suvaržyti atskirų NASA skyrių ir istaigų autonomiją. Rekomenduoja daugiau galios pačiam NASA vyriausiam štabui Washingtono. Iki šiol trys pagrindiniai agentūros daliniai: Marshall Space Flight centras Huntsville, Alabama; Johnson Space Center Houston, Texas ir Kennedy Space Center Floridoje veikė autonomiškai, mažai bendradarbiaudami su kitais. Raportas pataria nelaikyti paslaptįje pasitaikančių rūpesčių ir netobulumų, pataria i pakeitimus ar konstrukcijos reformų planus įjungti kuo didesni specialistų skaičių.

Rogers komisija mano, kad reikėtų pakeisti vadovavimo sistemą, reikalaujama sustiprinti kokybės kontrolės istaigą ir jos procedūras, sustiprinti ryšius tarp atskirų komandos centrų, agentūros kontraktorių ir vadų. Raporte patariama tyrinėti galimus astronautų gelbėjimo būdus, kad lakūnai galėtu išsigelbėti net ir didesnei nelaimėi pasitaikius.

Maskva atsiuntė Nikaragvai ginklų

New Yorkas. — Praėjusių savaitę posėdžiavo 13 narių Kontadoros taikos grupė. Jos parengtas naujas Centrinės Amerikos taikos projekto dokumentas gerokai nusileidžia Nikaragvos reikalavimams. Projekte reikalaujama uždrausti svetimų kariuomenių manevrus, kuriuos Hondure dažnai turi JAV karinės jėgos. Dokumente reikalaujama sumažinti puolamųjų ginklų arsenalus, tačiau valstybėms leidžiama turėti ir įsigyti naujų gynybos ginklų. Kiekviena ginklų rūšis yra projekte vertinama taškais. Visoms valstybėms paskiriamas tasų skaičius, kurio jos negali peržengti.

Kontadoros grupė apeliuoja i JAV Kongresą, prašydama neduoti karinės paramos Nikaragvos priešams. JAV vyriausybė paskelbė, kad Sovietų Sąjunga atsiuntė i Nikaragvą didelį laivą su ginklais. Anksčiau sovietai ginklus Nikaragvai siūsdavo aplinkiniams keliais, per Kubą. Jau 12 mėn., ka Nikaragva nebuvo gavusi naujos ginklų siuntos.

Washingtono įvyko demonstracija už paramą Nikaragvos laisvės kovotojams. Dalyvavo sekretoriaus asistentas Elliot Abrams, Baltųjų Rūmų tarnautojas Patric Buchanan ir buvusi ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick.

— Britų spauda parąšė, kad atentate žuvęs Švedijos premjeras Palme galėjo būti Cilės saugumo auka. Švedų policija jau kreipėsi i Amerikos istaigas, prašydama kvotos duomenų.

Mirė prof. dr. K. Alminas

Birželio 7 d., šeštadienį, Santa Monica, Calif., 82 metų sulaukęs mirė prof. dr. a.a. Kazimieras Alminas-Alminauskis. Velionis buvo gimęs 1904 m. balandžio 15 d. Paulaičių km., Švėkšnos valsč. Tauragės apskr. Baigęs Telsių gimnaziją, studijavo Vytauto D. universitete, Miunchene ir Leipzige, gaudamas germanistikos daktaro laipsnį. Vytauto D. ir Vilniaus universitetuose dėstė vokiečių kalbą ir literatūrą. Laidojamas birželio 12 d. šv. Kryžiaus kapinėse Los Angeles. Nuliūdime liko duktė ir sūnus su šeimomis.

Filipinų riaušės

Manila. — Filipinuose apie 20,000 buv. prezidento Marcos šalininkų surengė pikta demonstracija, degino prezidentės Aquino iškamšas ir reikalavo užbaigti dabartinę „diktatūrą“. Susikirtimuose su riaušių policija sužeista 20 žmonių, buvo suimtų. Demonstrantai žadėjo vėl susirinkti ateinančią savaitę.

Buvęs prezidentas Marcos savo juostėlen ikalbtėme pareiškime puolė katalikų Bažnyčią, kuri rėmusi dabartinę prezidentę Aquino savo aukomis. Marcos pasakė, kad pas jį buvo dabartinės valdžios atstovai. Jis esąs pasirengęs derėtis ir tartis dėl politinės padėties, tačiau reikalaujais grįžti i Filipinus gintis nuo jam valdžios metamų kaltinimų.

Partizanai puolė aviacijos bazę

Islamabad. — Afganistano partizanų vadovybė paskelbė, jog gegužės 30 d. gerai pavyko sovietų aviacijos bazės puolimas. Per 25 minutes laisvės kovotojai pavyko raketomis sunaikinti šešis sovietų helikopterus, du karo lėktuvus ir padegti skyto kuro tankus, kurie degė dvi paras. Sunaikinti aštuoni tankai. Puolimas vyko vakariniame Afganistane, prie Shindand miesto. Puolime žuvo 24 sovietų kariai. Ten pat pavyko numušti karinį transporto lėktuvą, kuriame žuvo 15 karių. Žuvo ir trys afganų kaimo gyventojai, nes lėktuvo dalys nukrito i kaimą, padarė žalos. Shindand yra apie 100 mylių nuo Irano sienos.

— Vengrijoje prasidėjo Varšuvos pakto valstybių vadų pasitarimai. Atvyko Gorbačiovas su žmona Raisa.

— Amerikietis gydytojas dr. Gale pasakė Maskvoje, kad tarp nukentėjusių Černobylio reaktoriaus sprogime gydytojai susitarė 100,000 ilgesni laiką stebėti, sekti jų sveikatos pasikeitimus. Daktarai pataria kai kurioms Kijevo nešėioms moterims daryti abortus.

— Berlyno ligoninėje mirė antras amerikietis kareivis, sužeistas teroristų balandžio 5 d. susprogdintoje šokių salėje. Vienas kareivis žuvo vietoje.

— Kubos diktatorius Castro išleido 25 metus kalintą pulk. Ricardo Montero, kurio motinai broliai gyvena Floridoje. Montero, dabar 60 metų amžiaus, dalyvavo Kubos puolime, nepavykusiame „Kaulių įlankos“ žygyje.

— Irano opozicijos „liaudies kovotojų“ vadas Massoud Rajavi buvo priverstas išvažiuoti iš Prancūzijos, kuri bando išvaduoti Libane pagrobtus prancūzus. Rajavi atvažiavo i Iraką. Prancūzus Beirutė pagrobė šijūt „islamo karo“ grupuotė, kuri klauso Irano ajatolos.

Ar reikėjo Izraeliui šnipinėti Amerikoje?

Washingtonas. — Praėjusių trečiadienį JAV prokuroras E. di Genova paskelbė kaltinimus Izraelio šnipui Amerikoje Jonathan Pollard, kuris kaltu prisipažino. Ši byla sukėlė Amerikos spaudoje klausimą: kodėl tarp draugiškų valstybių vyksta šnipinėjimas?

Buvęs CIA direktorius Stansfield Turner, atsakydamas i klausimą, kodėl sąjungininkės valstybės šnipinėja, atsakė, kad tokie dalykai vyksta. Yra skirtumas tarp šnipų prieš valstybę ir draugų šalyje. Priešas šnipa suima, jį sunkiai nubaudžia arba nužudo. Daugiausia toks sugautas šnipas gali tikėtis — iškeitimo i tos valstybės, kuri jį sugavo, šnipą. Kada šnipinėji draugiškoje šalyje, tuo rizikuoji didele gėda, gali būti paliesta užsienio politika, pasakė Turner.

Izraelis dabar stengiasi sumažinti šios bylos sukeltus nepatogumus Amerikoje. Ypač esą jūrš Amerikos žydai. Jie nesupranta, kaip Izraelis galėjo samdyti šnipu Amerikos žyda Pollardą, kada buvo galima angažuoti šiam darbui, bet kurį amerikietį.

Izraelio vyriausybė mažai kalba apie Pollardo bylą. Jis prisipažino, kad Izraeliui jis perdavė „lagaminus“ slapų valstybinių dokumentų. Byla rodo, kad Pollardo šnipų gauja buvo puikiai organizuota, turėjo daug lėšų. Pollardo sėbrai buvo Izraelio saugumo valdybos vadovas, Izraelio karo aviacijos pulkininkas ir Izraelio diplomatas Washingtono ambasadoje. Federaliniai tarytojai mano, kad šiam šnipui lizde galėjo būti ir daugiau izraeliečių, investicijos vyksta toliau.

Už teikiamas slaptas žinias Izraelis suteikė Pollardui Izraelio pilietybę, Izraelio pasą, kuriame jis įrašytas nauja pavardė „Danny Cohen“. Izraelis atidarė užsienio banke jo vardu taupomąją sąskaitą ir pažadėjo kasmet i ją įdėti po 30,000 dol. per ateinančių dešimtmetį. Po to Pollardas būtų atvykęs i Izraelį.

Izraelio vyriausybė apie šią šnipų bylą kalba, kad tai buvusi be valdžios žinios vykdoma operacija, vyriausybės nepatvirtinta ir neremiamą (Čia prisimena panaši Lenkijos vyriausybės laikysena, kai „neremiamas ir nepatvirtintas“ lenkų generolas Želigovskis puolė ir okupavo Vilniaus kraštą). Izraelio pareigūnai pabrėžia, kad vyriausybės kooperavo su JAV istaigomis, tačiau JAV pareigūnai sako, kad tas kooperavimas buvo nepilnas ir menkas. Oficiali Izraelio linija ta, kad Pollardo šnipų žiedas buvo vadovaujamas buvusio Izraelio

Gina rašytojus

Penki lietuviai yra įtraukti i kalinamų rašytojų sąrašą, kuri parengė ir šiuo metu platina Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikianti Tarptautinė Žmogaus Teisių draugija. Sąrašė išvardyti kalinami lietuviai plunksnos žmonės yra — Liudas Dambrauskas, Gintautas Iešmantas, Vladas Lapienis, Viktoras Petkus ir Povilas Pečiūnas. Tarptautinė Žmogaus Teisių draugija ragina laisvojo pasaulio rašytojus, žurnalistus ir visuomenę įsijungti i kalinamų rašytojų ir visų plunksnos darbininkų gynybą, reikalaujant, kad jie būtų išlaisvinti, nebūtų persekiojami ir galėtų laisvai vykdyti savo pašaukimą.

žvalgybos „Mossad“ viršininko Rafi Eitan. Šis be vyriausybės žinios pradėjęs šnipinėjimą Amerikoje. Stebėtojai klausia, kaip be vyriausybės žinios šnipų grupė galėjo būti Izraelio karo aviacijos pulkininkas Aviam Sella, dabar pakeltas i generolo laipsnį ir paskirtas Nevego aviacijos bazės viršininku. Sakoma, kad jis vadovavo Izraelio aviacijos komandai, kuri sudarė Irako branduolinių reaktorių prie Bagdado.

Dar garsesnis Izraelio herojus yra Rafael Eitan. Jis buvo specialus premjero Begino ir premjero Shamiro patarėjas. Jis 1960 m. Argentinoje surado ir pagrobė garsųj nacių karo nusikaltėlių Adolf Eichmann. Eitan paliko Mossad organizaciją 1976 m., kai Ariel Sharon, saugumo reikalų patarėjas premjero Rabino vyriausybėje, pasikvietė Eitaną i savo štabą. 1981 m. Eitan buvo paskirtas mokslinių reikalų skyriaus žvalgybos departamente direktoriumi. Tas skyrius Izraelyje dabar buvo uždarytas, kai JAV saugumo istaigos išaiškino Pollardą ir jį suėmė. Pats Eitanas buvo paskirtas Izraelio chemikalų, suvalstybtos biznio bendrovės, pirmininku.

Kiti Pollardo išduoti izraeliečiai buvo Izraelio ambasados mokslinių reikalų sekretorė, kuri priimdavo iš Pollardo slaptus dokumentus, juos kopijuodavo, perrašydavo. Kai tik Pollardas buvo suimtas, jį išvyko i Izraelį. Įtariamasis Joseph Yagur buvo diplomatas Izraelio konsulate New Yorke. Jis irgi dingo, kai paaiškėjo Pollardo afera. Svarbiausias Pollardo ryšinininkas ir globėjas buvo minėtas pulk. Aviem Sella. Jis buvo iškviestas Pollardus i Paryžių ir Izraelį. Pollardo žmona gavo safrų ir deimantų žiedą, kuris FBI žiniomis vertas daugiau 6,000 dol.

Jei Pollardo parodymai apie savo kontaktus Izraelyje yra teisingi, keturi izraeliečiai gali būti apkaltinti JAV baudžiamojo kodekso 641 (už vagystę) ir 794 (už šnipinėjimą) straipsniais. Jie turėtų būti teisiami ir baudžiami Izraelyje ar Amerikoje, rašo William Safire „The New York Times“ laikraštyje.

Jis sako, kad įtariamųjų apdovanojimas vergus stambųjus kuo izraeliečius nuo šnipinėjimo (valdžiai nežinant) Amerikoje. Eitan gavo patogų ir pelningą darbą pramonėje, pulkininkas Sella buvo pakeltas i generolus. O premjero minimas bendradarbiavimas susideda daugiausia iš to, kad jis nenoromis patvirtina amerikiečių išaiškintus faktus. Kyla klausimas, kokią kontrolę vyriausybė turi savo šnipų darbe? Ar yra Jeruzalėje neįbaudžiami žmogus, kuris paklaustų: ar visa tai apsimokoje? Dar svarbiau, ar kas nors klausė: ar taip dera elgtis? Pollardai Amerikoje ir ju viršininkai Izraelyje daugiau pakenkė abiems valstybėms, negu bet koks teroristas būtų sugebėjęs pakenkti, rašo W. Safire.

KALENDORIUS

Birželio 10 d.: Getulijus. Maksima, Vainius, Vingailė. Birželio 11 d.: Barnabas Ap., Rozelina, Dainius, Aluona.

ORAS

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:24. Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 78 l., naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGOTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

ŽINOJIMAS DAR NEBŪTINAI PAJĖGUMAS

Nepakanka vien žinoti — būtina dar ir pajėgti turimas žinias savo gyvenimo dalimi paversti, kas atsiekiama žmogaus asmenybės pilnu išsivystymu.

Gyvenimiška tiesa

Šv. Povilas guodėsi, kad žmogus nors ir žino kas yra gera, bet dažnai blogai elgiasi. Šitos gyvenimiškos tiesos nepamiršdami, mes pradėkime taip tvarkytis su savomis asmenybės, idant pajėgtume gyventi pagal turimą nuovoką apie gerį — apie sveikatą. Dabar per dažnai atsitinka, kad mūsų žinijimas apie sveikatą neatitinka mūsų darbams, atliekamiems sveikatos išsigijimui bei jos palaikymui.

Todėl dabar mums yra pats laikas liautis toliau prilygti aniams iš degančio tvarto neišvedamiems ožiams užsispyrėliams. Mums reikia pradėti tapti tikrais — nesugadintais lietuviais. Todėl ryžkimės ir tame ryžte ištesėkime pildyti mums žinomas sveikatos reikalavimus, kurie užtikrina mums sveikesnį tolimesnį gyvenimą.

Nevykėlių nemėgdžiokime

Gana mums įkandin sekti šio krašto nevykėlius, kurie, kaip anie ožiai, svyla, dega nesveikoje aplinkoje, bet jokiū būdu, nors pajėgdami, nesinešdina iš tikrai jiems per ankstyvą mirtį nešančios vietovės. Neapsileiskime liguistume — tvarkykimės laiku, nes pavėlavimas sveikatos tvarkyme gali tapti nepataisomu blogiu.

Nemėgdžiokime mūsų aplinkoje esamų apsilėdėlių, kurie gerai žino kelią į sveiką gyvenimą, bet nesinaudoja juo — už tai ir nukentė, o paskui rūgoja Prezidentui, Dieviui ir visiems kitiems, neva jie esą negailestingi.

Štai, lignonėje baigia savo jaunus dienas 24 metų atletas pakirstas AIDS ligos: prisidėjęs, neturint jam atsparumo, plaučių uždegimas, nežūrint visų galimų pastangų, marina jį. Pražudo jį jo nežmoniškas intymumas. O sužmoniškesimas toje srityje jo ir kiekvieno kito — taip pat ir visose kitose nesveikoje gyvenimo srityse — yra galimas tik per sutvarkymą savų nusiteikimų — savos asmenybės. Šitokį sutvarkymą — patį svarbiausią — didžiausią žmogui darbą turime kiekvienas atlikti taltinamas tinkamas aplinkos, kurioje tokio tvarkymo darbą privalo atlikti žmoniški tėvai, tokie mokytojai ir vis tokie kiti su vaiku susiduriantieji.

Asmenybės menkumas naikina kūno sveikatą

Kas iš to, kad žinom kaip sveikatą užlaikyti, bet nepildom sveiko gyvenimo reikalavimų. Kas iš to vien kūno sustiprinimo rūpinimusi — su tuo „physical fitness“ — kada smegenyse per daug yra avizinės košės, kada asmenybės dar naujagimio stovyje tebėra.

Štai 22 metų vyrukas gydo si lignonėje dvi dvylikpirstėje žarnoje žaizdas ir rūko kasdien po dėžutę marijuanos — gyvenime jis tik bastinėjas. Prie tokio elgesio jis prisipažino. Suprantamas tas jo bastinėjimasis, kada reikia

jam šimtus žaliukų kasdien „užsibastinėti“.

Anas mirštąs nuo AIDS atletas buvo kūnu tvarkoje, bet avizinė jo asmenybė atvedė jį pačioje jaunystėje prie neatšaukiamos mirties slenkščio. — Taip noriu dar gyventi — ar nėra su manimi taip blogai... — pro ašaras sako jis gydytojui, žinodamas kas jo laukia.

Ne kas geriau laukia ir minėto „bastinėtojo“ — jis parazitškai gyvena, save ir artimą skriaudžia įvairiopai irgi vien dėl savos asmenybės neišsivystymo. Dabar mes kiekvienas turime savęs paklausti: iš kur tokia žmogaus menkystė pačioje jaunatvėje atsiranda — ir kas bus toliau, jei mes vis po senovei negriebsime slibinui už gerkles, o tik pasakėlemis save raminsime ir lauksime tol, kol nepataisomai prakiurs žemė po mūsų kojomis?!

Be lietuviškos šeimos šis kraštas tuojau ant bedugnės atsistos

Prigyvenome laikus, kada senatoriai, — mums gyvenime kelio rodytojai — girti vairojau; kada teisėjai skaldo gražiausią — pavyzdingiausia Chicagoje lietuvių koloniją ir mums burnas užriša Chicagos seimelyje — jų dažnas dabar eina už grotų; kada valdininkai iš kysių verčiasi; kada tūli dvasiškiai vien teologija užsiima, pamiršdami nuolankiu — paprastu pamaldumu žmogaus nusiteikimų — asmenybės gerinimą...

Nenuostabu, kad tokioje aplinkoje užaugę ir šeimyninį gyvenimą sukūrę kas antras išsiskiria. Šiame krašte 1.2 milijono vedusiųjų kasmet eina kas sau. Antru kartu vedybos čia yra dar gausesnės skrybomis. Vaikai dėl tokios šeimyninės suirutės labiausiai nukentė ir jais rūpintis nėra kam. Išsiskyrusios moters gyvenimas sumenksta. Antrų vedybų perskyros vaikus dvigubai skaudina. Jų asmenybės esti žalojamos be pataisymo. Todėl nėra ko laukti geresnės elgsenos iš dabartinių jaunuolių — per daug jaunuolių skęsta įvairioje netvarkoje.

Iš čia verda visas pragaras šiame krašte: žmonių dauguma nepaiso savo pilno susveikimo — kūno, proto ir asmenybės susitvarkymo. Jie nuodijas įvairiomis jiems

Senovės lietuvių žymi veikėja Didžgalviene vaišinasi sveiku maistu Alvudo pažmonyje, Lietuvis sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

Alvudo pažmonyje Lietuvis sodyboje gieda gegužinėse pamaldose: St. Rudokas, Vladas Brazionis, Izabelė Pocienė, Stasė Kepuraitis, Julija Paškevičienė ir Adelė Latonienė. Vadovas muz. Juozas Sodaitis prie pianino.

Nuotr. M. Nagio

linksmumą suteikiančiomis medžiagomis — tai pleasure addicts. Jie negimusius žudo, jie ištvirkauja ir savo artimą varge palieka be pagalbos. Pablyskusios čia moteriškes tepasi savo žandus, kabinasi į ausis geležėles, dabinais dirbtinomis priemonėmis ir tariasi atjaunėjusios. Toks ir daugeliu atžvilgių kitoks nesveikas elgesys čia žyde žydi ir mirtinus vaisius mezza. Tokia padėtis plėšia pusiau šį gerų žmonių sukurtą kraštą. Mes jį pamilom — tik daugiau geresnės tvarkos pageidaujame.

Amerikiečiai apie amerikiečius

Viena šio krašto įstaigų — National Center for Health Statistics — talkinama kitų įstaigų — susekė, kad čia dauguma žmonių žino kaip reikia gyventi, bet dauguma jų nekrepia ir tai dėmesio. Tokių būdas — asmenybė dar nepribrendo sveikam gyvenimui. Jų menkas būdas užtikrina jiems menką sveikatą. Čia mes turime daug pašauktų į gėrį, bet mažai išrinktų. Jie tokie dar neišsivystė į tikrus žmones.

Štai minėtos šio krašto įstaiigos surinkti trys svarbiausi faktai, įrodą minėtos čionykščių žmonių asmenybės nesurendimą.

1. Aštuoniasdešimt procentų šio krašto gyventojų supranta, kad tabako rūkios yra žalingas; kad cholesterolis per riebus kraujas yra nesveikata; kad aukštas kraujospūdis artina širdies priepuolius; kad gausus kiaušienos ir kitokios gyvulinės taukais savo gomurio tepimas didina galimybę gauti širdies priepuolį.

2. Nežiūrint virš minėto žinojimo, trečdalis suaugusių čionykščių vis dar rūko, vis dar per riebiai ir per sūriai valgo ir nuo cholesterolio pilnų trynių ir tokių dešrų neatsisako.

3. Visi žino girtuoklystės blogį, bet vis dar čia aštuoni procentai stipriai girtauja, 21 procentas amerikiečių vidutiniai alkoholyje mirksta ir 24 procentai kiek silpniau svajinasi ir tuomi savo sveikatą blogina, kepenis sirgdina, smegenis marina ir dar keletriopai kitaip save į niekus verčia.

Net tuzinas procentų čionykščių, ypač jaunuolių, sėda prie mašinos vairo girti būdai. Ir taip bent kartą metuose jie sau ir artimui mirčių artina.

Žmogaus gyvenimas yra toks trumpas ir toks sunkus, o galėtų būti daug lengvesnis per žmogaus tapimą tikru žmogumi. Mat, neišsivystę į normalų žmogų asmuo sunkina savo ir artimo gyvenimą savo nežmoniška elgsena. Pasaulyje žmonės be galo daug kenčia vien todėl, kad dabar menkadvasis žmogus įgavo jėgos: toks jis per kito kančią apturi džiaugsmą. Todėl toks ir džiaugiasi kitus kankindamas.

Dar čia mūsiškis kenkia sau sava nesveika elgsena ir padėti sau nesistengdamas, nes j tokį nevykėlių suaugo nuo mažens būdamas be reikiamos priežiūros — žmoniškos pavyzdžio neturėdamas. Todėl toks mūsiškis, kaip anas Donelaičio vabalas skiedryne būdamas, skiedryne — nesveikatoje pasitenkina — dainuoja.

Lietuviai, šluokime patys pirmiausia savo kiemą

Reikia geros ryškės ir mūsiškiams: jie jau keliasdešimt metų girdi ir skaito gydytojų pranešimus apie geros sveikatos reikalavimus, bet vis vien jie po senovei rūko, girtauja, kavute—papsais sau kenkdamai tariasi besivaishina ir kitus pamyli, jie per barzdą taukus varvina ir sakosi nevalga riebiai. Tą žinodamas širdies ligų specialistas Illinois universitete, Chicagoje pataria savo pacientams nevalgyti lietuviško maisto. Mat jis lietuvių balytės buvo „lietuviškai“ maitinamas ir dėl to jau turėjo pergyventi dvi širdies operacijas.

Namuose 40 procentų jų neįsitauso gaisro perspėjėju, trečdalis nenaudoja apsaugos diržų važiuodami ir vis dar nepakeičia Jaunimo Centro kavinės į „užkandinę“.

Turime džiaugtis savais dimančiukais

Laimė, kad tarp tų ant lietuviškos obels gendancijų minėtų obuolių yra ir pakankamai sveikų išimčių. Turime lietuvių metusių rūkyti ir girtauti ir patraukiančių kitus sveikaton. Net virš pusės visų jaunuolių — 55 procentai — nē nepradedą rūkyti.

Taip pat yra nemažas skaičius mūsiškių, kurie stengiasi su laiku užbėgti negerovėms už akių. Tokie tvarkingieji mūsiškiai dorojasi su nutukimu per metimą šalin persivalgymo ir užsisėdėjimo. Tokie nepraso jokių vaistų suliesėjimui ir negeria jokių arbatų tam reikalui. Jie žino, kad tokie dalykai yra vien prekybininkams naudingi. Tokie neperka sūraus maisto iš krautuvės, o namuose ir prirėkus valgyklose ar gedu-linguose pietuose be druskos apsieina. Tokie nemirko savo usų taukose ir savo takus į karcianus jau seniai užžėlusiu laiko.

Taip ir panašiai lietuviai sveikai besielgdami gerina savo sveikatą ir savo gyvenimą džiū padeda artimui keltis iš nesveikatos pelkės. Tokie mūsiškiai yra deimantūkuai sveikatos srityje. Jie tokie būdami palaiko lietuvišką gyvybę ir mums visiems tikrą džiaugsmą teikia. Visi turime

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus gali didžiulius, turėdamas vieną iš geriausių ir gausiausių Lietuvos kartografinių kolekcijų visame pasaulyje. Muziejus prezidentas S. Balzeka pradėjo rinkti senus Lietuvos žemėlapius dar prieš įsteigiant muziejų, daugiau kaip prieš 20 metų. Šių retų ir svarbių žemėlapių kolekcija apima platų laikotarpį — nuo XVI amžiaus vidurio iki beveik pat mūsų dienų. Į ją įeina ne tik reti Lietuvos žemėlapiai, bet taip pat ir Lietuvos seni miestų planai bei vaizdai.

Tarp retenybų čia yra pirmas žinomas atskiras Lietuvos žemėlapis, darytas garsiojo kartografo Mercatorio XVI amžiaus antroje pusėje. Prieš tai Lietuva buvo atvaizduojama tik generaliniuose pasaulio ir Europos žemėlapiuose bei atlasuose. Manoma, kad pirmą atskirą Lietuvos žemėlapi sukūrė lietuvis kartografas Antanas Vydas dar XVI šimtmečio pradžioje, bet iki šiol dar nebuvo surasta šio žemėlapio nė vieno egzemplioriaus.

Čia taip pat yra garsusis kunigaikščio Radvilos užsakytas 1613 m. žemėlapis, darytas Olandijoje, Brauno ir Hogenbergo XVI amžiaus Vilniaus ir Gardino panoramos, Munsterio Rytų Europos žemėlapių medžio raiziniai ir daugelis kitų.

Muziejuje dar yra daug ir kitų eksponatų, kurių neturi nė Vilniaus biblioteka. Naujojo muziejaus pastato atidarymo proga yra ruošiami kartografinis

paroda, pavadinta „European cartographers map Lithuania“, kurioje bus ryškiai pavaizduota kaip amžių bėgėje Vakarų Europos (Italijos, Olandijos, Skandinavijos, Prancūzijos, Vokietijos, Austrijos ir Anglijos) kartografiniai vaizdavo Lietuvos teritoriją savo žemėlapiuose. Paroda bus įdomu pamatyti ne tik suaugusiems, bet ir jaunimui, kuris turės progos pažvelgti į Lietuvos senovę ir istoriją per šiuos žemėlapius. Ypač yra patarinta, kad lituanistinių mokyklų mokytojai šią parodą įtrauktų į savo programas.

Val. Ramonis

ŠVARESNĖS TELEVIZIJOS

Susidarė sąjūdis „Christian Leaders for Responsible Television“, kuris jungia apie 1600 dvasininkų ir kitų bažnytinių pareigūnų iš įvairių tikybų. Jie pareikalavo, kad televizija 35% sumažintų seksą, prievartos ir kriminalinius veiksmus bei kitas blogybes, kitaip bus paskelbtas skelbimų boikotas.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-3566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija atsipinaus taiso nuozūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gausvą prašymą.

Pasiskaityti. Dr. Lawrence J. Hatterer: „The Pleasure Addicts“. A.S. Barnes and Company, London.

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. FR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 594-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukščiau nuimami ofiso)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7, antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išsilyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėlės, titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

SVEIKA SIELA SVEIKAME KŪNE

Rašyti pas mus neretai pamirštama fiziniu auklėjimo bei sporto klausimu paskaitino senas sporto veteranas Bronius Keturakis. Savo lais- ke mums, besidalindamas mintimis, jis iškelia faktus, kad mes neteikiame pakankamo dėmesio labai svarbiam fizinio auklėjimo veiksmui, ypač jaunimo organizacijoje, lituanistinėse mokyklose. Kaip pavyzdį jis nurodo ateitininkus, kurie šiais metais ruošia labai svarbų kongresą — konferenciją ir stovyklą Dainavoje — Toronte. Br. Keturakis taip pat apgailestauja, kad nors 1985 m. buvo suruošta keletas svarbių konferencijų, simpoziumų, daug kalbėta apie mūsų jaunimo mokymą bei tautinį auklėjimą, „bet nė vienas iš garsiųjų mokslininkų nei žodžiu neužsiminė, kokios apraiškos sudaro ir apima patį auklėjimą. Kelių dešimčių metų mokslinė pedagoginė literatūra ir psichologija aiškiai kalba, kad be fizinio auklėjimo ir lavinimo, kaip integralios apraiškos, jaunuolių pilnesnimis išaugimui ir subrendimui nesubrepta ir neišsivysto pilno žmogaus dvasinė ir fizinė būklė, atseit, pamažu mes neatiduodame prieauglių tai, ką tėvai, mokykla ir mūsų visi sambūriai privalo atiduoti — išmokyti ir nurudyti, kaip gyvenime tuo naudotis“.

Deja, pas mus niekas šiuo klausimu rimčiau neišitaria ir tuo labiau praktikoje nevykdo. Kai autorius siūlęs šiuo klausimu pasikalbėti — panaudoti savo patirtį vienos jaunimo organizacijos vadovui, „deja, jokio balso“...

Kokia dabartinė padėtis sportinio judėjimo visoje mūsų šalyje? Minėtas sporto veteranas trumpai atsako: „Labai liūdna ir kasmet einanti nuosmūkiu keliu“.

Gal ši nuomonė per daug pesimistiška. Juk vien tik JAV-bėse ir Kanadoje mes turime apie 30 lietuvių sporto klubų su daugiau kaip tūkstančių narių — sportuojančių jaunimo. Turime ir centrinę Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio lavinimo ir sporto sąjungą (SALFAS). Jos centras Toronte, valdybos pirmininkas Pranas Berneckis, Bet gyviausia lietuvių sportinė veikla yra Australijoje, kur veikia 6 stiprūs lietuvių sporto klubai ir Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjunga (ALFAS), kuri suruošė jau 36 metines sporto šventes su daugybe sportinių varžybų rūšių ir efektingu sportuojančio jaunimo skaičiumi. Planuojama 1988 m. Australijoje suruošti II-ją Pasaulio lietuvių sporto šventę. Bet ir Š. Amerikoje kasmet suruošiama eilė lietuvių, o kartais kartu su latviais ir estais, sporto varžybų. Sporto reikalais domisi ir PLB valdyba: vienas jos vicepirmininkų (Rimas Dirvonis) yra paskirtas sporto bei jaunimo reikalams. Šaukiami ir reguliūs organizaciniai suvažiavimai, renkamos valdybos, planuojamos ir pravedamos sporto šventės. Lietuviškasis sportiškas jaunimas puoselėja daugybę sporto šakų. Rodosi, kad jam tolimos tos sporto rūšys, kur negailestingai žalojami veidai ar laužomi šonkauliai ir sprandai...

Bet ir varžybiniai lietuvių sporto klubai turi daugybę bėdų bei rūpesčių. Pagrindinis dalykas — neturi savo patalpų bei sporto halių. Reikia naudotis svetimomis. O čia lietuviai yra jau „povainikai“, o kartais net „pavaini-

kiai“. Patalpos treniruotėms ir varžybos sunkiai gaunamos, išlaidingos. Mūsų sporto organizacijų kaip ir niekas nefinansuoja — sportininkai turi finansuoti patys. Yra nedidelis skaičius tikrai nuoširdžiai dirbančių sporto vadovų, bet jų skaičius labai mažas. Yra geraširdžių rėmėjų, bet ir jų nedaug.

Slubuoja ir sportinė spauda. 1964 m. sustojo ejęs vienintelis sporto laikraštis „Sportas“. Tenkinamasi sporto skyriais, kurie periodiškai reiškiasi ypač „Drauge“, „Pasaulio lietuvių“ daug sportinių žinių yra Australijos lietuvių spaudoje. Entuziastas sporto veteranas Jonas Narbutas 1978 m. (trumpai prieš savo mirtį) spėjo parašyti nepriklausomam Lietuvos sporto istorijai ir ją savo sunkiu darbu uždirbtai pinigais išleido dviem stambiais tomais. Tai didelis paminklas. Bet yra ir kitų pradėdėjų: baigiama ruošti išsivijus lietuvių 40 metų sporto istorija. Jeigu ji būtų išleista (30,000 dol.), būtų pastatytas didžiulis paminklas išsivijus Lietuvai.

Bet nebūtinai sportuoti varžybinuose sporto klubuose, nes ne visur jie yra, o naujus sukurti nebėra praktiškos galimybės. Br. Keturakio nuomone, turėtų mūsų jaunimo organizacijos, ypač ateitininkai ir skautai, o taip pat ir lituanistinės mokyklos atkreipti didesnę dėmesį į savo narių paruošimą. Bet pirmiausia reikia paruošti kvalifikuotą instruktorių, kurie galėtų vykdyti sveiką ir išmąstytą fizinio lavinimo programą, jei ne kasdien, tai bent 4 kartus savaitėje, pagal jaunimo amžius grupes.

Jei iš organizacijų vadovų ir mokytojų tarpo atsirastų daugiau fizinių auklėjimą mylinčių ir jam atsidavusių žmonių, jaunimas būtų įtrauktas į sveiką sportavimą, o kartu sustiprėtų ir jų lietuviškumas, nes sportavimas būtų vykdomas tautiniuose bei ideologiniuose rėmuose. Šiuo atžvilgiu mums geras pavyzdys broliai latviai. Jie gražiai veikia sportinėse organizacijose JAV-bėse, Kanadoje, Australijoje, Europoje ir daug kur mus pralenkė.

Gražus pavyzdys ir Australijos lietuviai. Taip Melbourne „Varpo“ sporto klubo sportininkai įpareigojami kalbėti lietuviškai, o šios kalbos nemokantieji privalo lankyti lietuvių kalbos pamokas. Tokiu būdu per sportą stiprinamas ne tik kūnas, bet ir lietuviškoji dvasia bei kalba.

Fizinio lavinimo reikalai yra pamiršti ir pensininkų tarpe. Nesportuoja ir vidurinioji karta. Tuo tarpu Amerikoje, Australijoje ir kitose kraštuose yra plačiai išplėtos fizinio lavinimo programos. Juk ir vyresnio amžiaus vyrams ir moterims, o taip ir senatvės sulaukusiems mankšta yra būtina jų gerinimui sveikatingumui ir amžiui prailginti.

Taigi, kaip matome, fizinio lavinimo bei sporto klausimas mūsųose vis dar nėra gerai sprendžiamas. Šiam reikalui visi turime skirti didesnę dėmesį, organizuoti instruktorių kursus, paruošti vadovus, pagal galimybę įsigyti patalpas, įvesti sportines programas organizacijose. Ir tai būtina, nes sveikame kūne paprastai būna ir sveika dvasia.

Bet ir varžybiniai lietuvių sporto klubai turi daugybę bėdų bei rūpesčių. Pagrindinis dalykas — neturi savo patalpų bei sporto halių. Reikia naudotis svetimomis. O čia lietuviai yra jau „povainikai“, o kartais net „pavaini-

BALTISTIKOS KONFERENCIJA

Dešimtoji Baltistikos studijų konferencija įvyko 1986 m. gegužės 29-31 d. University of Wisconsin, Madison. Konferenciją surengė Baltistikos studijų puoselėjimo sąjunga (AABS — Association for the Advancement of Baltic Studies) ir University of Wisconsin Baltistikos studijų centras. Konferencijos tema — „Baltai už Pabaltijo ribų“.

Konferencijoje atsiradau gegužės 30 d., penktadienį. Pasiėmusi programą į rankas, pasijutau lyg vaikas, turintis tik keletą centų didelėje saldainių krautuvelyje. Lygiai kaip tas vargšas vaikas, turėjęs pasirinkti tarp daugelio idomių sesijų — o visko neužčiuopsiu. Tad dalyvavau tose sesijose, kurių paskaitininkai ar pačių paskaitų užvardinimai mane patraukė.

Pirmiausiai pasakau į „The Gorbachev Era: What is it Foreboding?“ („Gorbachio era: ką ji pranašauja?“) Paskaitininkas — Elmar Jarvesoo iš University of Massachusetts — Amherst. Kadangi jo paskaita pakeitė kitą, anksčiau suplanuotą, Jarvesoo atsispašė už nepasiruošimą ir pradėjo paskaitą iš istorinio taško. Patvirtino tai, ką daugumas mūsų jau kurį laiką tikime: kad Gorbachiovas, palyginant jaunas Sov. Sąjungos vadas, tikrai įveda naują erą. Yra nutaręs sustabdyti ekonominio augimo nykimą, turintis naują planą. Išskėlė faktą, kad Gorbachiovas ir Andropovas gerai pažinę viens kitą jau nuo jaunų dienų.

Aplamai, buvo įdomu paskaitininkui Jarvesoo, tik gaila, kad niekad tiesiai neatsakė į paskaitos temą. Diskusijose buvo paliestas Černobilio klausimas, į kurį atsakė prof. Vytautas Stasys Vardys (University of Oklahoma). Jis tiki, kad Gorbachiovas ateityje turės nemažai sunkumų dėl Černobilio. Pareiškė, kad jis pats nesąs optimistiškas, kad Sovietų Sąjungoje būsia pasikeitimai.

Po pertraukos atsiradau sesijoje „Economic Trends in the Baltic States“ („Ekonominės kryptys Pabaltijy“). Moderatorius — komentatorius Augustinas Izdelis (Kent State University), o paskaitininkai — George J. Viksnins iš Georgetown University ir Saulius Girmius iš Radio Free Europe Miuncheno. Pirmiausia Viksnins paskaita: „The Latvian Economy: Performance and Prospects“ („Latvijų ekonomija: išpildymas ir požiūris“). Iš visų išklaustų paskaitų man asmeniškai ši buvo ne tik įdomiausia, bet ir daugiausiai davusi informaciją mažiau žinomais faktais.

Pradėdamas Viksnins pabrėžė, kad reikia žvelgti ir į klausimą — „Kas būtų atsitikę...?“ Kas būtų atsitikę, jeigu Sovietų Sąjunga nebūtų okupavusi Latvijos? Ar ji būtų lentyniavusi su Skandinavija ar atsiradusi tokia, kaip stovyje kaip dabar? Jo įdomi prielaida, kad Pabaltijo kraštai būtų galėję lenktyniauti su Japonija tuoj po antrojo pasaulinio karo. Paremdamas tą nuomonę, Viksnins išskėlė, kad Pabaltijo žmonės mokėję Europos kalbas, kurios japonams būvusios sunkios išmokti. Tuo pačiu citavo faktą, kad Latvijos eksportas išaugo daugiau kaip dešimties kartus per 1920 dešimtmečio depresiją.

Šiuo metu, nors Latvija gyventojų skaičiumi stovi 13-joje vietoje (Sov. Sąjungoje), ji pirmąją nemaistinių produktų pardavime, antroji vietoje yra daktarų skaičiumi (per capita) ir stovi trečioje vietoje asmeniško ūdarbio atžvilgiu. Pabaltijis lengviau prieina prie vakarų idėjų, turi didesnę nacionalistinę kultūrinę išsireiškimą (negu kitos Sov. Sąjungos respublikos).

Tačiau, nežiūrint į šiuos „pasisekimus“, dabartis ir ateitis nepranašauja gerio. Rusifikacija vyksta: tik 53 procentai Latvijos gyventojų yra latviai. Rygoje net du trečdaliai gyventojų ne latviai. Ir tik koks 19 procentų rusų, gyvenančių Latvijoje, išmoko latvių kalbą.

Tuo pačiu ir gyventojų skaičius beaugas labai pamažu. 1975 m. Latvijos gyventojų skaičius buvo 1,344,000 — tik trims procentais didesnis negu 1959 m. Kai daugumos kraštų gyventojų skaičius paauga beveik trimis procentais kasmet, Latvijai truko dvidešimt metų pasiekti tuos kelis procentus. Viksnins tiki, kad Latvijos ekonominė ateitis liks sujungta su visos Sovietų Sąjungos.

Viksnins išskėlė kitą įdomų klausimą: ką daryti, jeigu Lenkijai pasisektų atsijungti nuo Sovietų Sąjungos. Jo nuomone, Pabaltijis irgi tada turėtų atsijungti (gaila, nepaaiškino kaip), turėtų apgalvoti praktiškus pakeitimus — pinigų vertės, kokiam rusų skaičiui duoti leidimus pasilikti Pabaltijy ir t.t.

RIMA JANULEVIČIŪTĖ

Po Viksnins paskaitos buvo Sauliaus Girmiaus „Lithuanian Agriculture 1965-1985: Problems and Achievements“ (Lietuvos žemdirbystė 1965-85: problemos ir laimėjimai“). Girmius patvirtino, kad pagal dabartinius Sovietų standartus žemdirbystė Lietuvoje sėkminga, tačiau ūkininkai neturėje lengvatų po Sovietų jungu.

Girmius išdalino du lapus statistikų, paremiančių jo komentarus, kad per paskutiniuosius dvidešimt metų mėsos, pieno ir kiaušinių produktų skaičius dramatiškai paaugęs. Girmius savo pranešime irgi tvirtino, kad daugumas žemdirbystės produktų nėra eksportuojami, o lieka Lietuvoje.

Pietų metu Valdis J. Zeps (University of Wisconsin-Madison) kalbėjo tema „Why 'Balts' Outside the Baltic Now?“ („Kodėl 'Baltai' už Pabaltijo ribų dabar?“). Išvardino priežastis, tarp jų: 1. kad yra labai mažai informacijų apie pirmuosius imigracijos laikus; 2. kad turime tokius žmones, kurie įdomiausi imigracija (anksčiau tokių lyg ir nebuvo); 3. kad studijos apie imigraciją šiuo metu yra madingos.

Kalbėjo ir apie tai, kad laikotarpis tuoj po antrojo pasaulinio karo buvo vienas neramumo, nepasitenkinimo, ypač jaunuoliams. Jų tėvai, būvę inžinieriai ar ministriai Lietuvoje, staiga virto eiliniiais, prastais šlavėjais ir t.t. Klausantis Zeps, man kilo mintis — argi todėl taip retai matau tų laikų jaunuolius, jau tuos (jau dabar perkopusius keturiasdešimt metų), prisidedančius prie lietuviškos išlikimo uždavinio.

Po pietų, daugumas atsilankiusių, atrodo, pasuko į istorijos sesiją: „Latvia in the Third Reich“ („Latvija trečiame Reich“). („Latvija trečiame Reich“). Gausaus dalyvavimo priežastis turbūt buvo tai, kad ir iš OSI (Office of Special Investigations) dalyvavo atstovas. Šios sesijos vadovas buvo Andrejs Plakans iš Iowa State University, o komentatorius — Stephen Rogers iš OSI. Pirmąją sesijos paskaitą skaitė Julius Slavenas (State University College at Buffalo): „The Baltic Area in the Theory of Alfred Rosenberg“ („Pabaltijis Alfredo Rosenberg teorijoje“). Slavenas išskėlė tai, kad Rosenberg neteisingai vadino pabaltiečius slavais. Tai ypač keista, nes Rosenberg pats buvo

VOKIETIJOS KATALIKŲ BAŽNYČIA

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Prieš trejus metus apsigyvenome 32 tūkst. gyventojų turinčiame Viernheimo mistelyje, tik per 10 km nutolusiame nuo „lietuviško“ Huetenfeldo. Pirmą sekmadienį po Mišių aplankėme dar jauną Šv. Apaštalo parapijos kleboną G. Liudvigą, kuris mums labai maloniai priėmė, pavaišindamas kava ir pyragaičiais. Sužinojome mano tautybę, klebonas tuoj pat pasakė, kad jis yra girdėjęs ir daug žino apie Lietuvą, pažįsta lietuvių kunigą J. Dėdiną.

Ir po trijų metų mano ryšiai su klebonu G. Liudvigu nenutrūko. Susitikę gatvėje (klebonija ir bažnyčia stovi netoli pašto, o šia įstaiga tenka aplankyti kiekvieną dieną) trumpai pasikalbame. Užnešęs į kleboniją kiek literatūros apie Lietuvą, ilgiau padiskutuojame mūsų tėvynės reikalais.

Širdį maloniai pakutena, kada po pamokslų klebonas prašo pasiūlyti už katekambosė gyvenančią Lietuvos Bažnyčią. Neuzmiršo jis ir Lietuvos Globėjo, primindamas sekmadienį, kovo mėn. 2 d. pamokslė, kad kovo mėn. 4 d. yra Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero diena. Ta proga tos dienos rytinės šv. Mišios bus skiriamos už Lietuvą. Prasė gausiai Mišiose dalyvauti ir pasiūlyti už beveik užmirštą Pabaltijo kraštą. Ir tikrai, tos dienos rytą bažnyčia buvo pilnesnė negu kitas darbo dienas. Savo trumpame pamokslė klebonas dar kartą išryškino šv. Kazimiero asmenį.

Tad rašydama apie šv. Apaštalo parapiją (Viernheimo yra keturios katalikų parapijos, norėčiau duoti kiek daugiau duomenų apie ją, idant skaitytojai galėtų palyginti vokiškos parapijos gyvenimą su JAV ar Kanados, kartu prisimindamas, kad Vakarų Vokietijoje parapijos ir kunigai (katalikų ir evangelikų) neišlaikomi iš rinkliavų, bet atskaitant iš dirbančiųjų 8% nuo pajamų mokesčio dydžio ir šiuos pinigų pervedant diecezijai. Pvz., pajamų mokeskis yra 400 markių, tad nuo algos atskaitoma Bažnyčiai 32 markės. Čia dar atsižvelgiama į vaikų skaičių, vyro

pabaltietis, gimęs Estijoje ir mosklus ten ejęs. Rosenberg norėjo, kad visi Pabaltijo kraštai susijungtų su Vokietija. Rosenberg taip pat žinomas, kaip komunistų priešinys.

(Bus daugiau)

ar žmonos skirtingas tikybas ir t.t. Nuo 1986 m. vyriausybė kiek sumažino pajamų mokesčių, tad tuo pačiu sumažėjo ir abiejų Bažnyčių pajamos. Nepriklausantieji katalikai ar evangelikai Bažnyčiai (tik tos dvi konfesijos pripažįstamos atskaitymui) jokių įnašų nemoka.

Ta pačia proga norėčiau duoti mano parapijos keletą „sausų“ skaitmenų, kurie kartu nušviešys jos gyvastingumą ir gal kartų kitų Vokietijos parapijų gyvenimą, imdamas dėmesin priaugančią naująją kartą, kurios dvasinį gyvenimą šiandieninėje Vokietijoje formuoja „Bravo“ ar „Maedchen“ žurnaliukai, laukiniškos muzikos garsai, jos išpildytojų apranga, disko šokių salės, seksas. Tokiu atsakymu gali būti (gal tik dalinai?) anketa, išdalinta kovo mėn. 22-23 d.d. (Mišios laikomos taip pat šeštadienio vakarą) parapijos komiteto narių.

Gauti duomenys buvo: parapijai priklauso 6,246 asmenys. Bažnyčia lanko ir šv. Mišias išsklaido 1,232 tikintieji. Tiek maždaug balsuoja parapijos komiteto rinkimuose. Vedusių — 556, viengūnių — 382, našlių — 145, persiskyrusių — 16, jokių žinių nesuteikė — 133 asmenys. Moterų — 685, vyrų — 459. Šv. Mišias kiekvieną sekmadienį (ar šeštadienio vakarą) išsklaido 939 asmenys, 1-2 kartus į mėnesį — 104, retai — 42. Didžiausią procentą sudaro 51-60 m. grupė, po jos eina virš 70 m. Silpnai atrodo 31-40 m. grupė ir po jos jaunuoliai tarp 16 ir 30 m. Nuo kovo mėn. 1 d. iki gegužės mėn. 1 d. pakrikštyti 9 naujagimiai, suteiktos trys poros. Nuo vasario mėn. 25 d. iki balandžio mėn. 11 d. mirė 13 parapijiečių. Vienas atžymėtas mires Toronte kovo mėn. 3 d. Gimtadienio proga žiniaraštyje perduodami sveikinimai 83 parapijiečiams (nuo birželio mėn. iki rugpjūčio mėn. pabaigos). Jų tarpe esama sulaukusių virš 90 m., tačiau daugumos amžius vyruoja tarp 75 ir 85 m.

Mišios šeštadieniais laikomos 6:30 v.v. (darbo dienomis 8 val. ryto), sekmadieniais — 9 v., 10:30 ir 7 v.v. Komunija šalia klebono ir vikaro (kartais padeda kunigas emeritas) dalina pasauliečiai vyrai ir moterys.

Trečiam pasauliui (Misereor, Adventai) surinkta 68,139 markių (1 JAV dol. gegužės mėn. 14 d. buvo 2.17 markių).

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

48

To meto pasauliniai įvykiai daugeliui žmonių išmūšė gyvenimą iš vėžių. Ir Pranui dienos tėviškėje buvo sutrumpintos. Nors ir smagus buvo tas laikotarpis, bet jį nutraukė karas ir kareivis — klajūno likimas. Tie penkeri metai, praleisti tarpe pavojų, nepriteklių, svetimos šalyse tarp svetimų žmonių, dar labiau sustiprino jo prisirišimą savo kraštui.

Ir šiandien, nors ir jautėsi čia tik svečias, malonus pasitenkinimas buvo apėmęs jį visą vien jau dėl to, kad vaikščiojo po savo tėviškę, savo kaimą, matė, kaip teka saulė, kaip vakare ji leidžiasi, ir tos lygumos, kaip visada, tiesiai jam po kojomis, o tolimoje horizontai rytmečio rūke paskendę balavo. Tie mėlynai toliai kažkodėl jame sužadindavo ilgėsį, kažko tolimo, nežinomo, neįstiro, ko nė pats nežinojo. O šiandien tas troškimas jam buvo daug aiškesnis ir dar labiau viliojantis, juk tų mėlynų toliu buvo jo žemė, jo pašilė.

Apie nupirktą žemę Dargužiuose tėvas užsiminė dar tą patį vakarą, kai sugrįžo.

— Pigiai pasitaikė, ir nupirko pelkės gabalą. Pagalvojau: trys vyrai esate, negi draskysite Mikonių žemę į sklypelius. Dabar išėjo taip, kad Albinas mokyti pasisovė, bet ir jums dviem su Vincuku nėra ko dvidešimties hektarų dalytis.

— O kiek ten tos pelkės yra? — nedrąsiai pasiteiravo Pranas.

— Trisdešimt vienas hektaras.

— Veje! Tai daugiau negu Mikonių ūky!

— Taigi... — nумыkė tėvas. — Bet tuo tarpu tik kelmynė ar gyvatynė, kaip ją bevaudintum. Ariamos žemės nėra. Tik tiek gerai, kad naujakurys iš akmenų pirmąją pasiūrę galės pasistatyti, o su malkomis irgi bėdos nebus — galės kelmais kurenti. Akmenų ir kelmų — kiek akis užmato, tokie plotai. Žinoma, pradžioje darbo tai bus... — užbaigė tėvas ir nusišypsojo.

— Būtų įdomu pamatyti tą pelkę.

— O pamatė tik vakar, trečiadienį prieš Devintines.

Pusryčius valgant, seserys ėmė kalbėtis, kad per Devintines visos kaimo trobos bus papuoštos berželiais, o ir jos neturėtų to gražaus papročio užmiršti. Tada tėvas ir pasiūlė:

— Pavažiukite į Dargužius. Pranui bus proga pamatyti naująją žemę, o berželių rasite, kiek tik reikės.

Vėlyvą popietę Pranas su Janina išsirengė kelionėn. Vaziavo nedidele ristele antros rūšies vieškeliu apie valanda.

— Čia jau suk į dešinę, — pasakė Janina.

Pranas pasuko per tiltelį ir įvaziavo į pievą. Prieš metus suvažinėtos vėžės buvo jau užželsios, bet šiek tiek dar žymėjo, jog čia kažkada ne viena kartą ratų praista.

— Tai čia toji pelkė? Tėvas sakė, kad pigiai nupirkęs pelkės gabalą.

— Yra ir pelkės, tik nedaug, gal apie tris hektarus. O apie miškelį ar minėjo?

— Nieko daugiau nesakė.

— Ten, kairia, hektaras ar kiek daugiau miško. Dar jaunas, bet miškas. O daugiau, kaip matai, lygios pievos kaip ir nėra, vien kupstai arba kelmiai ir krūmokšniai. Kai pasieksim miškelį, rasime eilę gražiai naugusių berželių.

— Pirmiau pasidairykim! — pasakė Pranas.

Jis buvo sustabdęs arklių, ir jo žvilgsnis įniko tyrinėti dar niekad nematytą peizažą.

Ir buvo ko tyrinėti. Vakarų pusėje juodavo tankus, kaip mūro siena miškas. Tai buvo storų eglių kvartalas, didžiausias, koks dar buvo neiškirstas, prasidėjo prie Šipylų bažnytkaimio ganyklų ir tęsėsi iki didžiojo kelio, vedančio į Kuršėnus. Nors iki miško dar buvo apie pusę kilometro, bet eglių sakų kvapas, per dieną karštos saulės išgarintas, dar tebekabojė ore.

— Taip ir jautiesi, kad pamiškė!

— Tavo žemė prieina beveik prie pat to eglyno, — pasakė Janina, pastebėjus, kad brolis sužavėtas reginiu.

— Mano žemė? Iš kur tu žinai, kad mano?

— Tu pats patirsi, kad tavo, tik užsimink tėvui, matysi! O kaip tau patinka?

— Man čia viskas patinka! — atsakė vaikas.

— Čia kupstynas, bet žiūrėk, kaip gražiai atrodo tie kupstai, apaugę aukšta žole, o tarp tos stagarinės net šalpusniai su usnėmis prisiglaudę. O ten du šermukšnių krūmai išsioreję! Kokia galybė uogų jie apsikrovo! Rudenį jų šakos raudonos ir sako, kad tas uogas galima naudoti nuo kažkokios ligos.

— Teisybė, — latvė Beržinienė tomis uogomis gumbą gydo ir visada išgydo! — Janina norėjo pagirti savo daktarę, kuri ir ją vieną žiemą gydė.

Saulė kabojė gal per metrą virš didžiojo miško ir gausiai bėrė savo aukštinis spindulius į pavasariškai pasipuošusią pašilę. Lengvas pietų vėjas po visą tą didžiulį plotą, spalvoti drugeliai juo, margu liudami virš pievos žiedų, o jaunų smilgų šluotelės lingavo taip graškščiai, savo pasididžiavime ištęsusios, apsvaigusios nuo gilių įsitikinimų, jog tas peteliškių žaidimas aplinkui vyko tik dėl jų vienu, dėl jų — lieknų pašilės puikuolių!

(Bus daugiau)

LKV S-GOS RAMOVĖS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

LKV s-gos Ramovės skyrių atstovų suvažiavimas vyko Chicagoje gegužės 24-25 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Suvažiavimas pradėtas 9 v. ryto registracija. Užsiregistravo 23 atstovai su 68 balsais. Iškilmingą posėdį pradėjo centro v-bos pirm. Antanas Jonaitis. Sveikinimus pravedė pakvietė Chicago skyriaus pirm. K. Juškaitis. Žodžiu sveikino vysk. V. Brizgys, Vliko vardu — atst. V. Jokubaitis, Savonorių-Kūrėjų vardu pulk. J. Švedas, Šaulių s-gos c. v-bos pirm. K. Milkovaitis, Birutinių pirm. M. Babickienė ir Lietuvos Atgimimo sąjūdžio vardu V. Jokubaitis.

Raštu sveikino Lietuvos gen. konsulai V. Kleiza, A. Simutis ir V. Čekanauskas, Altos pirm. T. Blinstrubas, Balfo pirm. M. Rudienė, ALT s-gos pirm. dr. L. Kriaučeliū-

nas ir LB vardu B. Jasaitienė. Po sveikinimų — trumpa pertraukėlė.

Toliau buvo darbo posėdis. Darbo posėdį pradėjo s-gos Ramovės c. v-bos pirm. A. Jonaitis. Prezidiuman pakvietė s-gos garb. narius gen. št. pulk. K. Dabulevičių ir pulk. J. Švedą ir posėdžio pirmininku B. Raugą. C. v-bos pristatyta darbotvarkė priimta be pakeitimų.

Toliau ejo v-bos pareigūnų pranešimai. Pirm. A. Jonaitis nusiskundė, kad ne visi skyriai suteikia laiku reikalavimus žinias ir neatlieka įsipareigojimus. Yra skyrių, kurie visiškai neatliepia. Vietovėse, kur skyriai su daugiau narių, veikimas gan gyvas. Iki šiol buvęs žurn. „Kario“ leidėjas New Yorko skyrius. Skyriuje narių labai sumažėjus, žurnalo leidimo atsisakė, žurnalo leidimą perėmė s-gos

Ramovės centro valdyba.

Žurnalo „Kario“ redaktorius B. Raugas pasidžiaugė, kad žurn. prenumeratorių skaičius ne mažėja, bet dar auga. Šiuo metu jo spausdinama tik penkiolika simtų. Žurn. iš prenumeratų išsiversti negalėtų, jei ne aukos, kurios padengia net 30% žurnalo leidimo išlaidų.

Centro v-bos veikla ir jos atlikti darbai buvo gerai įvertinti ir vienbalsiai priimti.

Kariai Ramovėnai dar turi savo eilėse narių, kurie nuosirdžiai dirba Lietuvos ir sąjungos labui. Jų darbus atstovų suvažiavimas pilnai įvertino ir suteikė jiems L.K. Veteranų s-gos garbės nario vardą. Štai jie: Antanas Jonaitis, Kazys, Gaizutis, Osvaldas Žadvydus, Antanas Kutka ir Antanas Skirka.

Toliau buvo centro v-bos rinkimai. Į c. v-bą kandidatus pasiūlė du skyriai: Chicago ir Clevelandas. Praveisti slapsti balsavimai parodė, kad j.c. v-bą didelė balsų dauguma buvo išrinkta iš Clevelando pasiū-

lytų kandidatų. Todėl s-gos Ramovės centro valdyba lieka ir toliau Clevelande, nors Chicago tikėjosi ir dirbo c. v-bą susigrąžinti į Chicago. Į centro v-bą išrinkti: Antanas Jonaitis, Bronius Bernotas, Albinas Korsakas, Stasys Mačys ir Viktoras Stankus. Garbės teisman išrinkti: Vl. Bajerčius, V. Kubilius ir J. Vizbaras. Į revizijos komisiją: V. Čyvas, H. Stasas ir V. Nykštėnas, visi iš Clevelando skyriaus.

Laisvės Kovų muziejus nuo pat įsikūrimo yra Jaunimo centro namuose. Jo eksponatai užima vieną vidutinio didumo kambarį, kurio nuoma metams buvo nusistovėjusi keliolika metų 250 dolerių. Šiuo metu Jaunimo centro, spaudžiama padidėjusių išlaidų, taryba ieško pajamų gauti visur, kur tik įmanoma, todėl ir už L.K. muziejaus užimamą kambarį pakėlė nuomą net iki 600 dol. metams. Nors ramovėnų s-gai tai sunki našta, suvažiavimas, nerasdamas kitos išeities, nutarė tokią nuomą mokėti.

Darbo posėdis baigtas šešta

valandą vakaro. Tos pat dienos vakare Tautiniuose namuose buvo banketas, kurį surengė Chicago skyriaus valdyba. Programoje vakarienė, meninė dalis ir šokiai. Meninę dalį atliko solistai M. ir V. Momkai. Kitą dieną, gegužės 25 d., buvo pamaldos Jėzuitų koplyčioje už žuvusius kovoje dėl Lietuvos laisvės. Pamaldas atnašavo kun. J. Borevičius, SJ, ir pasakė tai dienai tinkamą pamokslą. Po pamaldų buvo apeigos prie Laisvės kovų paminklo. Apeigas pravedė K. Juškaitis. Ugnį uždegė Birutinių atstovė J. Ivašauskienė, palydima Clevelando ramovėnų St. Mačio ir Br. Bernoto. Vainiką padėjo gen. št. pulk. K. Dabulevičius, palydimas Ed. Vengiansko ir Vl. Garbenio.

Įspūdingą žodį tarė LKV s-gos Ramovės centro v-bos pirm. Antanas Jonaitis. Pabaigai buvo sugiedota malda Marija, Marija ir Tautos himnas.

Tuo ramovėnų atstovų suvažiavimas ir buvo baigtas.

KJ.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

UNION PIER, MICHIGAN

Įnuom. 4 kamb. vasarnamis ant 2-ųjų akru žemės — visam sezonui arba dviem savaitėm ar ilgiau. Kreiptis į Marij ar Reginą Chicagoje tel.

434-6908.

REAL ESTATE

Šeima su mažais vaukučiais nori pirkti 3-jų miegamų paprastą nebrangų namelį netoli pradžios mokyklos. Pageidaujama Brighton Parke.

Skambinti 523-5882

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!

Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitiems rengimams. Kepu visokių rūšių tortus.

Tel.: 460-3824

Julia Liutikas

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS

Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

A. VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Patikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“.

nes jis plačiausiai skatomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vienas priimanos.

SHOULDN'T THERE BE A WAY TO PAY OFF A MORTGAGE BEFORE 2016?

If you'd like to enter the exciting world of tomorrow owning a house instead of that 30-year mortgage you got way back in 1986, Standard Federal has the answer:

A 15-year home loan.

Whether you choose an adjustable or fixed rate plan, a 15-year loan is very affordable. Rates are low. And if you're refinancing, chances are your monthly

payments won't be much higher than with your old 30-year loan.

Plus you get other modern wonders. Like a faster build-up of equity. So if you sell early, you'll get a lot more cash out of your home.

The lifetime rate cap on our adjustable mortgage loans (AML) is low. Which keeps your mortgage affordable, right into the next millenium.

And for a typical home loan, the total savings in interest could even exceed your original loan amount (compared to those primitive 30-year mortgages).

So if you'd like to greet the future with a paid-for home, instead of a half-paid mortgage, call the Standard Federal lending office nearest you.

For a loan that's light-years ahead of its time.

Come up to our Standard
STANDARD FEDERAL SAVINGS

Lending Offices: CHICAGO 4192 S. Archer Ave. 847-1140 • DOWNS GROVE 5100 Forest Ave. 963-1140 • OAK LAWN 10350 S. Pulaski Rd. 424-5910

ŠIUOS LEIDINIUS GALIMA ĮSIGYTI DRAUGE

Naujų laikų Lietuvos Istorija II t. Pranas Čepėnas. 864 psl. Išleido dr. Kazio Griniaus Fondas 1986. Kaina su persiuntimu 27 dol. (III. gyv. prideda 2 dol. valstijos mokesčio).

Aušra VII t. Red. Jonas Dainauskas. Nr. 31 (71-35/75) Lietuva. Išleido Akademines skaitijos leidykla 1986. Kaina su persiuntimu 7 dol. (III. gyv. prideda 48 ct. valstijos mokesčio).

Šventojo Kazimiero penkšimtis. Red. Balys Raugas. 478 psl. Išleido šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties centrinis komitetas. 1984. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu 17 dol. (III. gyv. prideda 1.20 dol. valstijos mokesčio).

Lietuvos Socialdemokratija: kovoje dėl krašto nepriklausomybės. Istorinė apžvalga. Juozas Vilčinskas. 398 psl. Nidos knygų klubo specialus leidinys 1985. Kaina su persiuntimu m. v. 22 dol., kietais — 25 dol. Illinois gyv. prideda 1.60 dol., k.v. — 1.84 dol. valstijos mokesčio).

Lietuvių kryžiai ir koplytėlės. Dr. Jonas Grinius. 182 psl. Išleido Lietuvių katalikų mokslo akademija 1970. Kaina su persiuntimu 12 dol. (III. gyv. prideda 80 ct. valstijos mokesčio).

Encyclopedia Lituanica, 6 tomai. (Lietuvių Enciklopedija anglų kalba). Išleido Juozas Kapočius. Kaina su persiuntimu 154 dol. Redagavo Simas Sužiedėlis ir Antanas Vasaitis.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Zvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiai ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

PASAULINĖS FUTBOLO PIRMENYBĖS MEKSIKOJE (I)

Kai 1983 metais Kolumbija atsisakė, kad ir nenoriai, praveisti XIII pasaulines pirmenybes to sporto, kuris dominuoja visame pasaulyje, tarptautinė futbolo sąjunga FIFA turėjo pasirinkimą tarp Meksikos ir JAV-ų. Berods dar taip seniai vietinėje spaudoje sekėme iniciatorių pastangas baigmės turnyrą į šį kraštą atkelti. Net ir toks H. Kissinger buvo įkinkytas į šią akciją. Tačiau tu pastangų nepakako, ir dabar jau prasidėjo šios žaidynės pietinio kaimyno žemėje. Jų pagrindinis argumentas, nulėmęs FIFOS sprendimą, buvo 1970 metų vasarą prarastos IX pirmenybės. Tuo Meksika tapo pirmuoju kraštu visame pasaulyje, kuriame pirmenybės pravedamos jau antrą kartą. Tačiau tas sprendimas sukėlė nemažai rūpesčių toms rinktinėms, kurios nėra įpratusios žaisti aukštesnėse lygumose, kur deguonio stoka neįprastai nemažai kamuoja bei kurių klimatas ne toks karštas kaip saulėtoms Meksikos vasaroms. Nenustabu tad, kad ne viena rinktinė Meksikon atvyko anksčiau, kad žaidėjai aklimatizuotųsi.

Baigmės turnyras

Be šeiminių bei Italijos, kuri prieš 4 metus Ispanijoje pasipuošė meisterio titulu, šiose baigmėse žaidynėse dalyvauja dar 22 rinktinės, dalyvavimo teisę išikovojo sporto aikštėse. Už tą teisę rungėsi 111 rinktinė per paskutinius 2 metus. Tos 24 baigmės vienuolikos suskirstytos į 6 grupes. Grupės rėmuose kiekviena komanda žais prieš visus savo priešininkus. Kitaip tariant, kiekviena rinktinė žais po 3 rungtynes ir kiekvienoje grupėje bus po 6 rungtynes. Taškų vertinimo sistema pirmąsias 2 grupės vietas laimėję kraštai pateks į antrąjį ratą, kuris bus prarastas vieno minuso sistema. Čia laimėtojai kils aukščiau, o pralaimėję galės važiuoti namo. Kad šiame rate dalyvautų 16 rinktinė, be pirmąsias 2 vietas šešiose grupėse laimėjusių komandų, dar bus priimtos 4-ios trečią vietą laimėjusios vienuolikos (ir tai pagal taškų ir įvarčių santykį). Šios varžybos prasidės birželio 15 d. ir už 2 savaites – ir po 14 rungtynių – Meksikos sostinėje įvyks pats finalas. Dieną prieš tai dar bus rungtiniamis dėl 3-tios vietos, tokiu būdu iš viso Meksikoje bus sužaistos 52 rungtynės.

Dalyvių grupiškai vardinti nebėra reikalo. Tai jau buvo padaryta sporto skyriaus skiltyse, ir vietinė amerikiečių spauda pradeda – kad ir labai šaltai – teikti duomenų informaciją. Tačiau paminėtina, kad pirmasis ratas bus prarastas ne vien tik sostinėje. Bus rungtiniamis Guadalaharoje, Monterrey mieste, Leone, Pueblaje, Tolucoje ir Queretaro bei Irapuato stadionuose. Grupių susiskirstymas, atliktą burtų keliu, būtų galima įvairiai komentuoti, tačiau įdomu, kad pasaulinėje spaudoje grupė E jau plačiai komentuojama kaip „El Grupo de la Muerte“ (mirties grupė). Nenustabu, nes joje rungėsi Škotija, Danija, Vokietija ir Urugvajus. Paskutinės 2 rungtynės jau po 2 kartus yra pasipuošusios meisterio aureole, o kai kurie žinovai danų rinktinėje mato 1974 žaidynių olandus. Tik škotai dar neišryškėję, tačiau iš jų galima tikėtis neįprastų rezultatų.

Žvilgsnis atgal

Nors dėl teisės baigmėse dalyvauti varžėsi daug kraštų, futbolo pasaulyje dominuoja Europos bei Pietų Amerikos kraštai. Brazilija pirmoji pirmenybes laimėjo 3 kartus ir tuo visam laikui į namus 1970 metais parsivežė pirmąją šių pirmenybių taurę. Italai neatšilikavo nuo spalvingų brazilų; jie irgi jau 3 kartus buvo meisteriu. Be jau minėtų vokiečių ir

P. GANVYTAS

urugvajiečių pakartotą laimėjimą, po vieną kartą laimėjimą išsikovojo anglai bei argentiniečiai. Tuo ir baigiasi meisterių sąrašas. Įdomu ir tai, kad tik vieną kartą nugalėtojai laimė nusišypsojo ne savame žemyne. Tai buvo 1958 metais Stockholme, kur baigmėse Brazilija – su 17-mečiu Pele – įveikė švedus 5:2. Šiaip jau europiečiai laimėjo savo žemyne, pietiečiai pas save.

Tarp žymesnių rinktinė, kurios į Meksiką vykti teisės neišikovojo, paminėtinos Olandija, praitame dešimtmetyje savo „total football“ stiliumi dominavę šio sporto šakoj, Čekoslovakija, Švedija bei Austrija, kuri vienintelė iškrito iš 1982 baigmės rato dalyvių sąrašo.

O kas bus Meksikoje?

Pranašysčių daug, nors labai aiškūs favorito spaudos bei televizijos šaltiniai nėra sukūrę. Jei praeitis yra ateities perspektyvų tėvas, tai drąsiai galime tikėtis, jog daugelis rungtynių pirmajame rate bus gynybiškai sužaistos ir todėl įvarčių skaičius bus nedidelis. Žaidėjų tarpe yra daug su pasaulinių pirmenybių patirtimi, tačiau nemažai ir naujų, iki šiol tarptautinėje arenoje mažiau matytų žaidėjų. Tačiau įdomu, kad daugumos trenerių ypatingas dėmesys pašvestas komandinės nuotaikos vystymui. Todėl ir toks pasižymėjęs italų

žaidėjas Roberto Pruzzo, 3 sezonus italų pagrindinėje lygoje pasiekęs aukščiausią įvarčių skaičių, nebuvo pakviestas jungtis į 22 žaidėjų rinktinę. Pagal italų trenerį Enzo Bearzot, jis sunkiai jungtųsi į tą komandinę stilių ir nuotaiką. Ir tokios taktikos laikosi eilė kitų žymių vadovų.

Rengėjai tikisi išparduoti 85% visų bilietų, prieš 4 metus Ispanijoje parduota 82%. Taigi, kas dar norėtų nusukubėti Meksikon, gali tu bilietų bent dabar tikėtis ir pačioj sostinėj. Laukiama daugiau kaip 40,000 svečių iš užsienio, Meksikos ekonomijai tai labai pravers. Tačiau šiais laikais žmonės tenkinasi televizijos ekranu, o tokių pasulyje bus daug. Spėjiojama, kad, sudėjus visų rungtynių žiūrovus, jų turėtų būti apie 9 milijardus (šiam krašte bilijonais vadinamų), o baigmės rungtynės prie ekranų sutrauks apie 2,5 milijardų. Kas gi čia suskaičiuos tuos visus žiūrovus, bet aišku tai, kad pasaulinėje sporto arenoje birželio mėnesi dominuos karalius futbolas. Net ir mes JAV-se savaitgaliais gausime pamatyti įvairaus stiliaus, taktikos ir spalvingumo rungtynių. Tam tikslui NBC paklojo daugiau kaip 5 mil. žaliukų; per jų kanalą turėsime progos stebėti 7 žaidimus, kitus 15 jie perleido ESPN tinklui.

Veltui žaidėjų tarpe ieškosime savo tautiečių. Bent oficialiam Sovietų Sąjungos žaidėjų sąraše

lietuviškos pavardės nesurasi. Gal ir bus lietuviško kraujo aikštėse, bet bent dabar apie jį negirdėti.

Laimingas ryšys, kur vyras – galva, o žmona – širdis.
J. Chr. Haug

DRAUGAS, antradienis, 1986 m. birželio mėn. 10 d.

A.†A. ANN T. SIDELL

PADŽUKAITĖ

Gyveno Palos Hills, Illinois, anksčiau gyveno Roselande. Staiga mirė 1986 m. birželio 6 d., 5 val. popiet, sulaukus 71 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliūdimė vyras Alphonse, dukte dr. Naomi Sidell-Corsi su vyru dr. Sergio Corsi, anūkas Daivid Corsi. 3 brolienės: Harriet su vyru John Zanello, Alice Wistort ir Estelle Armstrong; dėdė Frank Padžukas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas pirmadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Blake-Lamb/Bevar laidotuvų koplyčioje, 11201 S. Harlem Ave., Worth, Illinois.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 10 d. Iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėtas į Sacred Heart parapijos bažnyčia, 8245 West 111th Street, Palos Hills, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingas pmaldos už velionės sielą. Po pmaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: Vyras, dukte, žentas ir anūkai.

Dėl informacijos skambint tel. 361-0500.

Mielai

A.†A.

MARIJAI GRĖBLIŪNIENEI

mirus, jos vyrą VINCENTĄ ir sūnų SAULIŲ su šeima, seseris REGINĄ ir ROŽYTĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Bronius ir Stasė Prialgauskai
Juozas ir Jadvyga Gramai

Ilgametei mūsų narei

A.†A.

Marijai Grėbliūnienei-Bagdonaitei

mirus, vyrą VINCENTĄ, sūnų SAULIŲ su šeima, seseris REGINĄ STAKAUSKIENE ir ROŽE MAČERNIENE su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvos Dukterų Draugija

PLB VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI CENTRINIS KOMITETAS

Vasario 16 gimnazijos statybos vajú gautos aukos iki 1986 m. gegužės mėn. 25 d.

\$262.- L.B. Grand Rapids apyl. Vasario 16 gimnazijai remti būrelis.

\$250.- Petras ir Auksė Kaufmanai.

\$200.- Muziko Prano Ambrazo atmin. Aldonos Ambrazienės; A. ir B. Karkliai, K. Mikalajūnas.

\$100.- B. ir V. Aušrotai, L. Bajorūnas, F. Baldauskas, vysk. P. Baltakis, L. Baltrėnas, kun. V. Dabušis, J. Gužaitis, V. Karoblis, MD, prel. J. Kučingis, Lariat Motel, J. Liorentas, A. Mačienė, P. Mikšys, P. Nenorta, A. Remeikis, M. R. Shalins, Br. Skripkienė, P. Staniškis, A. Seduikis, B. ir A. Šliažai, R. ir R. Šliažai, A. ir L. Tverai, P. Uginčius.

\$50.- P. ir V. Balyna, col. R. Biliūnas, H. Brazaitis, E. Bubnys, Z. Burevičius, B. Ciplijauskaitė, V. Dabūškas, MD, East Chicago LB apyl. valdyba, S. ir J. Grauziniai, A. Griškienė, J. ir E. Gumbelevičius, J. ir B. Jankauskai, E. Jasaitienė, M. ir R. Jaunškiai, A. ir O. Juodvalkiai, B. Kasakaitis, A. ir V. Keblinskai, A. Lesevičius, J. Liaukus, A. ir S. Nutautai, J. ir A. Raulinaitis, G. Stančius, dr. A. Sužiedėlis, J. Šepetytis, A. Ukevičius.

\$30.- A. Aistis, J. Bigelis, V. Gruzdis, A. Jucėnas, O. Lanys, K. Škėma.

\$25.- J. Adomaitis, K. Bartyš, J. Bujauskas, Z. Dautartas, dr. D. ir dr. R. Degesiai, K. Dėckus, A. ir V. Domanskiai, A. Jadviršienė, I. Jūzenas, A. Karaitis, J. ir O. Kavaliūnai, V. ir O. Kavoliūnai, K. ir V. Kebliai, V. ir A. Keršuliai, dr. I. Kyras, J. Kiznis, I. ir M. Krasauskai, A. Kvedaras, B. ir R. Latožai, G. Leonas, A. Lileikis, K. ir M. Linkus, E. ir K. Majauskai, V. Musonis, M. Naujokaitis, L. Oksas, E. Pakulis, J. Paulėnas, J. Pečkaitis, K. Povilaitis, B. Prancevičius, A. R. Pūras, K. Račūnas, A. Sakalas, S. ir E. Santvarai, V. ir S. Stelmokai, Ch. Straukas, M. ir I. Šilkaitiai, A. ir B. Šimkus, M. ir A. Šimkus, V. Urbonas, J. Vainėkis, R. Vaitys, A. ir K. Vališskiai, A. Viliūšis, S. Zymantas.

\$20.- A. ir J. Alytai, B. ir S. Andriukaičiai, V. Banevičius, V. Bartuška, S. Būdas, V. Budnikas, J. Bironas, C.

ir V. Butvilai, J. Cukuras, A. Drušeikis, A. Dumčius, J. Dziubinskienė, A. ir S. Grybauskai, V. Jackūnas, S. Jasutis, S. Juodvalkis, A. Kamarauskas, K. Katilius, G. Kaufmanas, M. Kevalaitis, W. Klossis, V. Klova, B. Krakaitis, J. Kučinskas, K. Laikūnas, B. Lopatauskas, J. Majauskas, B. Markeliūnas, A. Marma, J. Mašiotas, J. Maurukas, A. Meškauskas, K. Pabedinskas, M. Pauliukonis, V. Petrauskas, A. ir G. Siručiai, M. Šimkus, M. Tonkūnas, Morta Užgiris, K. Vaičieliūnienė, dr. D. Vriakojis.

\$15.- A. Aleliūnas, P. Indreika, S. Jokubaitis, V. Jonkus, G. ir V. Plečkaičiai, G. ir D. Rajeckas, J. Rūkas.

\$12.- V. Grauzinis.

\$10.- V. Abramikas, A. Aidis, K. Ancerevičius, S. Balys, K. Balkus, St. Baltušis, S. Baltušis, G. ir N. Baranauskas, K. ir V. Barmai, J. Bataitis, H. Bitėnas, S. Bublėnė, J. ir O. Damas, Rev. A. Dranginis, V. Eikinas, S. M. Gabrielė, E. Gaška, E. Gaška, V. ir J. Grybauskai, A. Grinius, J. Jakštas, A. P. Jadas, dr. P. Jokubka, K. Jonaitis, O. Jonikas, J. Juodis, S. Jurjonas, V. Kamaitis, A. Kazlauskas, V. ir A. Kiukiai, Br. Kovas, J. Kristolaitis, A. Landsbergis, V. Lazauskas, R. Leparskas, K. Meškonis, J. Miežaitis, L. Nagevičius, J. Petraitis, A. Pleškys, P. Pranciūnė, A. Radžius, N. Raila, S. Rikutė, B. ir O. Rūkštelė, A. Sabaitis, A. Smilga, A. Sprindys, C. Stankus, P. Stančius, P. Steikūnas, A. Stočkus, P. ir J. Stravinskai, K. Sestokas, J. J. Šiaučūnas, P. Tomaševičius, R. Vadopalas, S. Vaitkevičius, J. Žadeikis, J. Žaliadonis, W. Židžiūnas.

\$5.- A. Keliuotis, R. Libus, M. Naruševičius, A. Olson, G. Slaby, dr. A. Šmulskystys, A. Vaznelis, F. Williams.

\$2.- J. Karsas.

Gimnazija mūsų visų rūpestis, aukos laukiame! Čekius rašyti Vasario 16 gimnazijai remti centrinio komiteto vardu ir siųsti išdinkink adresu:

Mrs. J. Biskis

P.O. Box 911, Evanston, Ill. 60204

A.†A. MEČYS A. ŠIMKUS

Gyveno Chicago Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Mirė širdies ataka atostogaudamas Floridoje birželio 7 d. 1986 m., 11:00 val. ryto sulaukęs 76 metų. Gimė Lietuvoje, Vasilėnu kaime, Kražių valsčiuje.

Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Valerija (Balšaitytė) sūnus Mindaugas ir marta Marytė, 3 anūkai Michael, Mark ir Megan, dukte Rasa Paukštis ir žentas Edis, 2 anūkai Erika ir Aleksandras, Mečys, sūnus Algis ir marta Sandra, 3 anūkai Christopher, Lauren ir Jonathan, svogerkos Placida Balšaitis ir Marija Kruopis su šeima, sesuo Sophia su šeima ir kiti giminės.

Priklausė Korporacijai Neo-Lithuania, Tautinei sąjungai, Lietuvių Bendruomenei, daugelį metų atstovavo Tautinei sąjungai Čikagos Lietuvių Taryboje, savo inais rėmė Lietuvių Tautinius namus, Lietuvių Fondą ir Tautos Fondą.

Kūnas pašarvotas pirmadienį, birželio 10 d. iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėtas į Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčia, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingas pmaldos už velionio sielą. Po pmaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Korporacijos Neo-Lithuania nariai dalyvauja su spalvomis.

Nuliūde lieka: žmona, vaikai, anūkai, sesuo ir svogerkos

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

MARIJAI GRĖBLIŪNIENEI BAGDONAITEI

mirus, liūdinį vyrą VINČĄ, sūnų SAULIŲ su šeima, seseris ROŽE MAČERNIENE ir REGINĄ STAKAUSKIENE su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Joniškiečiai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TEVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A.†A.

Br. gen. VLADUI MIEŽELIUI,

buv. Kempteno Lietuvių komiteto nariui, mirus, žmoną ONĄ, sūnus RAIMUNDĄ ir ARĄ su šeimomis užjaučiame ir kartu liūdime.

Inž. Kazys Pabedinskas, buv. Kempteno Lietuvių komiteto pirmininkas,
Irena ir Jonas Pabedinskai
Birutė ir Leonas Pabedinskai

APYLINKA MUS

x Almis Kuolas bus pagrindinis paskaitininkas Ateitininkų nepaprastojoje konferencijoje Toronte rugpjūčio 15 d. Jo tema bus „Ateitininkijos prasmė ir paskirtis šių dienų perspektyvoje“. Tai pagrindinė konferencijos programa.

x A.a. dr. Kazio Martinkaus prisiminimui yra įsteigtas 1985 m. tėvų, seserų ir jo artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, studijuojantys vėžio tyrinėjimo srityse. Stipendijai prašymus, rašytus lietuviškai ar angliskai, atsiųsti iki rugsėjo 1 d. Šiuo adresu: Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois, 60629, USA.

x Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyrius rengia siaubingų birželinių įvykių minėjimą birželio 15 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir salėje. Iškilmingos pamaldos birželio 15 d. 10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Pamaldas atnašaus ir pamokslą pasakys kun. B. Rutkauskas. Pamaldų metu giedos parapijos choras vad. Aldonos Prapuolenytės. Tuoju po pamaldų 12 val. akademinė dalis parapijos salėje JAV ir Lietuvos himnus giedos sol. Leonilija Nakutytė, akomp. Elzbieta Steponavičiūtė. Invokaciją sukalbės kun. B. Rutkauskas. Simbolinę žvakę uždegs L. Dubauskienė ir J. Mikulis. Paskaitą skaitys žurn. Antanas Kučys. Meninė programos dalį atliks sol. L. Nakutytė, akomp. El. Steponavičiūtė. Deklamuos stud. Jonas Mindaugas Variakojis. Lietuvių visuomenė kviečiama minėjime dalyvauti.

x Venecuelos sostinės Caracas laikraštis „La Religión“ balandžio 20 d. išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį apie religijos persekiojimą Lietuvoje. Straipsnio antraštė: „Continúa la persecucion sovietica de los lituanos“. Daugiausia perteikiamas Lietuvos Bažnyčios Kronikos duodamos informacijos.

x WMGT radijo stotis pereiną sekmadienį mūsų Operos sezono proga transliuodama „Vilniaus Telio“ operą, vis priminė, kad šį savaitgalį Lietuvių Opera stato šią operą ir ragino visus pamatyti šį nuostabią gražų kūrinį. Ši laisvės kovotojams skirta opera bus šį sekmadienį ir sekmadienį. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Tragiškujų Birželio įvykių minėjimas bus Nekalto Prasiidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke birželio 15 d. 10 val. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys kun. Juozas Vaišnis, SJ. Visi parapijos lietuviai kviečiami dalyvauti.

x 7-tas Chicagos Lietuvių festivalis įvyks šeštadienį, 1986 birželio mėn. 28 d. nuo 10:00 v.r. iki 10:00 v.v. 69-toj gatvė tarp Washtenaw ir Artesian. Bus progos paragauti skanių valgių, nupirkti įdomių rankdarbių, pabandyti laimėti loterijoje, pasiklausyti įvairiausių muzikos ir pabendrauti su kitais. Atsivekite savo draugus ir pažįstamus. Dėl smulkesnių informacijų, prašau skambinti 436-0769.

x Tragiškujų Birželio įvykių pagrindinis minėjimas Chicagoje bus birželio 15 d. Iškilmingos pamaldos aikštėje vėliavų pakėlimu. 10:30 val. sv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pamaldų metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Lino Tuoj po pamaldų — 12 val. akademinė parapijos salėje. Kalbės Sibiro kankinys inž. P. Vaičekauskas. Meninę dalį atliks „dainuojančios žemaitės“, akompanuos K. Skaisgirys. Minėjimą rengia Chicagos Amerikos Lietuvių Taryba.

x Ses. M. Angnesine Dering, Sv. Kazimiero seserų vienuolėnė ir DePaul universiteto profesorė parašė laišką „Sun-Times“ dienraščiui. Jis buvo išspausdintas birželio 9 d. laidoje. Ji primena, kad yra gerai užsiminti problema, kaip parūpinti lėšų liguistų seselių ir kunigų pragyvenimui. Problema išskyla, kai jaunesnių skaičius mažėja.

x Grasilda (Reinytė) ir Gytis Petkai birželio 8 d. Christ Community ligoninėje susilaukė pirmojo sūnaus Antano Petro. Naujagimiu džiaugiasi jaunieji tėvai ir seneliai tapę Bernadeta ir dr. Jonas Reiniai bei Vanda ir Zenonas Petkai.

x Už lietuvių tautos sukilime ir laikinosios Lietuvos vyriausybės 1941 m. žuvusių ir mirusių sv. Mišios bus Jezuitų koplyčioje birželio 22 d., sekmadienį, 10:15 val.

x Eleonora Valiukienė yra susirgusi ir sveikatos patikrinimui yra paguldyta Šv. Kryžiaus ligoninėje. Ją prižiūri dr. V. Nemickas, tiria ir kiti gydytojai.

x Šventos Šeimos Vilą aplankė Sv. Teresės draugija iš Marquette Parko ir iškėdė 600 dol. auką. Seneliai džiaugiasi, kad juos dar atsimeina draugai, aplanko ir praleidžia laiką su jais. Sv. Teresės draugijos auka bus panaudota pirkti vaistams kabinetą, kad būtų patogiau vaistus dalinti ligoniams. Draugijos atminimui bus uždėta lentelė ant kabineto. Už aplankymą ir auką Šv. Šeimos Vilos vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

x Neo-Lituanų Korp! valdyba prašo visu kolegias neolituanus susirinkti į filisterio a.a. Mečio Šimkaus atsisveikinimą ir dalyvauti su spalvomis.

x Inž. Kostas ir Jadzė Dočkai, Cicero, Ill., „Draugo“ renginių komisijos nariai, visuomenininkai, rėmėjai, prašedami prumeratą pridėjo 22 dol. dienraščio stiprinimui. Inž. K. ir J. Dočkus įrašome į garbės prumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Toedoras Blinstrubas, Chicago, Ill., Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, mūsų garbės prumeratorius, rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prumeratą su 22 dol. auka. T. Blinstrubas ir toliau laikome garbės sąrašą, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų aciū.

x Marija Polteraitis, St. Petersburg Beach, Fla., Henrietas ir Danutė Navickai, Beverly Shores, Ind., Vytautas Petravičius, Hartford, Conn., A. Radzivanas Richmond Hills, N.Y., A. Ruzgas, St. Petersburg, Fla. Kiekvienas atsuntė po 10 dol. auką savos spaudos palai-kymui. Labai dėkojame.

Po Lietuvių operos koncerto, vykusio sausio 19 d. Chicagoje. Daugelis šių solistų dainuos dabar ir „Vilniaus Telio“ operoje šį savaitgalį. Iš kairės: solistai Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Aldona Stempuzienė, Darrell Rowader, Gina Čapkauskienė, Algirdas Brazis, Margarita Momkienė ir Edward Ozaki.

Nuotr. J. Tamulaitis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

METINIS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Ilgai lauktas Istorijos draugijos susirinkimas įvyko Jaunimo centro mažojoje salėje gegužės 17 d. 3:00 val. p.p. Susirinko daugiau kaip trisdešimt asmenų. Jį atidarė pirm. dr. Jonas Račkauskas ir pakvietė Apolinarą Bagdoną perskaityti mirusiųjų narių pavardes ir juos pagerbti tylos minute. Per metus amžinybėn iškeliavo šie draugijos nariai: Alicija Rūgytė, draugijos steigėja ir ilgametė reikalų vedėja bei išdininė, dr. Anicetas Grigaliūnas, Kazys Barzdukas ir Rožė Kriauciūnienė. Sekretoriauti susirinkime buvo pakviesta draugijos sekretorė Stasė Jakubonienė.

Praėjusio metinio susirinkimo protokola perskaite Pranė Masilionienė; jis buvo priimtas.

Pirmininkas trumpame pranešime nušvietė bendrą draugijos veiklą ir pranešė, kad valdyba yra pasiryžusi perspausdinti visą „Varpa“, kuris ejo net 16 metų.

x Jonas Miežinskas, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“, pratęsė prumeratą 1986 metams ir dar pridėjo lietuviškos spaudos palaikymui 20 dol. auką. J. Miežinską skelbiame garbės prumeratorium, o už mielą paramą tariame nuoširdų aciū.

x Inž. Juozas ir Stefani-ja Barkai, Beverly Shores, Ind., mūsų garbės prumeratoriai, rėmėjai, su prumeratorius pratęsė mokestių vėl atsuntė 22 dol. dienraščio stiprinimui. Inž. J. ir S. Bartkus ir toliau laikome garbės sąrašą, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų aciū.

x Algis Birutis, Glen Ellyn, Ill., mūsų garbės prumeratorius, sporto veteranas, pratęsė „Draugo“ prumeratą 1986 metams su 25 dol. auka lietuviško žodžio palaikymui. A. Birutį ir toliau laikome garbės prumeratorių sąrašą, o už rėmimą lietuviško žodžio tariame nuoširdų aciū.

x Vytautas P. Mikūnas, Chicago, Ill., visuomenininkas, „Viltis“ laida, kelias ir mininkas, O. Danisevičius, Woodhaven, N.Y., Jonas Lietuvninkas, Cicero, Ill., Felicija Urbelis, Melrose Park, Ill., Romualdas Nemickas, Highland, Ind., Karolis Balys, Dearborn Hts., Mich., Balys Rukštelė, Farmington Hills, Mich., R. Banionis, Los Angeles, Cal., Ona Alekna, Miami Beach, Fla., Juozas Bekeris, Gardner, Mass., Alfonsas Svilas, Madway, Mass., įvairiomis progomis kiekvienas atsuntė po 7 dol. auką. Labai dėkojame.

Iš to komplekto susidarytų šeši dideli tomai.

Toliau sekretorė S. Jakubonienė pranešė, kad per nepilnus metus padaryti trys draugijos susirinkimai, skaitytos paskaitos.

Išdininco pareigas einas J. Račkauskas pranešė, kad kasoje šiuo metu esama 22,100 dol.

Po Juozas Masilionis smulkiau dalyvius supažindino su „Varpo“ išleidimu. „Varpo“ pilnas komplektas esąs gautas, tik pasitaiko kai kurių ištrupėjusių vietų. Tiems numerams reiks ieškoti pakaitalo. Buvo pasinformuota apie perspausdinimo išlaidas. Geriausias sąlygas pasiūlė Ann Arbor spaustuve, sutinkanti išleisti visus šešis tomus su kietais viršeliais už 30,000 dol. Paskelbus prumeratorių vaju, tikimasi surinkti reikiamą sumą pinigų. Iš 256 draugijos narių gyvų yra apie 100. Jei tik vieni nariai užsisakytų „Varpą“, tai ir tuomet būtų surinkta apie 10,000 dol. Žodžiu, projektą bus stengiamasi įgyvendinti.

Toliau Albina Dumbrienė, Revizijos komisijos pirmininkė, perskaitė Revizijos komisijos aktą. Ten buvo pažymėta, kad trūkumu nerasta, bet knygų vedimas nesąsvisai tvarkingas. Tada prasidėjo naujos valdybos rinkimai ateinančių dvejų metų kadencijai. Vicepirmininkas A. P. Bagdonas perskaitė kandidatų sąrašą. I draugijos valdybą buvo pasiūlyti šie kandidatai: Jonas Račkauskas, Juozas Masilionis, Jadvyga Penčilynė, Stasė Jakubonienė, Pranė Masilionienė, Juozas Žygas ir Apolinaras Bagdonas. Teodorui Blinstrubui iškėlus klausimą, kodėl tik dvejų metų kadencijai renkama valdyba, kai tuo tarpu istatuose pasakyta, jog turi būti renkama ketveriems metams. Tuomet buvo pabalsuotas istatų pakeitimas. Be to, buvo nubalsuotas priedas, kad valdyba gali būti renkama iš daugiau kaip penkių asmenų, pagal reikalą ir leista valdybai kooptuoti naują valdybos nari. Visi pasiūlytieji kandidatai buvo išrinkti ir valdybą aklamacijos būdu.

I Revizijos komisiją buvo pasiūlyti šie kandidatai: Albina Dumbrienė, Bronius Gelazius ir Kestutis Biskis. Tokiu pat būdu buvo išrinkta ir Revizijos komisija.

Po penkių minučių pertraukos istorikas Jonas Dainauskas skaitė įdomią paskaitą „550 metų nuo Pabaisko mūšio. Čia jis paaikšino, kad tas mūšis istorijoje žinomas kaip Šventosios mūšis, nes jis įvyko prie Šventosios upės 1435 m. Ta vieta Pabaisko vardą gavo tik po to mūšio, kada Žygimantas Bekeris ten pastatė pirmąją bažnyčią, ir taip ten atsirado bažnytkaimis, gaves iš lenkų kalbos Pabaisko vardą. Savo paskaitoje prelegentas išryškino

prezastis, kodėl Svitrigaila buvo nušalintas ir lenkų propaganda emė jį vaizduoti kaip surusėjusį rusų šalininką. Bet tai netiesa. Jo pusėje kariavo ir lietuviai, rusai ir kalavijuočių Ordinas. Žygimanto pusėje kariavo žemaičiai, dalis lietuvių ir lenkai. Žygimantas laimėjo ir tapo didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, o Svitrigaila vos gyvas ištruko iš mūšio lauko ir nubėgo į Maskvą pagalbos ieškoti, bet jis ten ne daug ką telaimėjo. Tame Šventosios mūšyje žuvo daug kalavijuočių riterių ir pats magistras. Po to Ordinas visai nusilojo ir didesnės reikšmės nebeturėjo. Paskaita visi labai domėjosi.

Po paskaitos pirmininkas visus pakvietė vaisėms, kurias paruošė Pr. Masilionienė su savo talkininkėmis. Greitai prabėgo dvi su puse valandų! Visi buvo patenkinti, galėję atnaujinti savo žinias apie mūsų tautos garbingą praeitį ir geriau pažinti lenkų klastingumą nuo pat istorinių laikų pradžios iki mūsų dienų. Prie vaišių stalo buvo progos dar padiskutuoti anų laikų įvykius, kurie nukreipė mūsų tautos istoriją kitu keliu.

A.P.B.

MOTEKAIČIO STUDIJOS DAINŲ KONCERTAS

Tesdamas savo motinos a.a. Izabelės Motekaitienės darbą, muz. Manigirdas Motekaitis, be fortepiono klasės, veda ir dainavimo studiją. Jo mokinių birželio 1 d. turėjo savo koncertą Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Koncertą pradėjo kvartetą: Catherine Alletto, Dana Bajasi, Margaret Fashing ir Dalia Polikaitytė. Jos sugiedojo Maldą (Faure) ir Ave Verum (Mozart). George Ferro dainavo Onutės dainą (Popp), Motina (Bixio), ir arija iš „Figaro vestuvių“ (Mozart). Arūnas Polikaitis dainavo apie muziką (Schuberto), arija iš Puccini „La Boheme“ ir Pilėnų dainą (Klovas). Brolis ir sesuo George ir Teri Lee Ferro užsirekomendavo duetu, padainuodami Beethoveno „Constancy“ ir Sommervell „Po žaliojo miško medžių“. Catherine Alletto dainavo apie žavią plaštakę (Campra). Dei Tredici dainą ir Giannini apie mėlynąjį dangų.

Pirma koncerto dalis baigta sklandžiomis Teri Lee Ferro dainomis: romantiška Charles melodija, arija iš Ponchielli „Giocondos“ ir Cadmaro pavasario daina.

Arūnas ir Dalia Polikaitiai publikai padainavo duetu Jakubėno „Oi, mergyte“. Dana Bajalytė dainavo Schuberto apie žilvičio medį, Jakubėno „Op. op. Nemunėli“, ir Gruodžio „Dainius“. Margaret Fashing dainavo Schumano dainą apie mėnesienos naktį ir Haydn

Undinės dainą. Aldona Panikienė savo repertuare turėjo tik lietuviškas dainas: Vakare (Bajoro), Klajūnai (Gailėvičiaus). Na, tai kas? (Kavecko). Dalia Polikaitytė padainavo klasiškas melodijas: Mozarto — Vakaro jausmai, arija „Caro nome“ iš Verdi „Rigoletto“ ir Mozarto — Žmonės sako.

I koncertą įsijungė ir buvęs šios studijos mokinys Tadas Rūta, padainuodamas Gruodžio „Atgimstant“, Verdi Mergaičių dainą ir Tosti „Aš tavęs jau nebemyliu“. Bisui dar maloniai padainavo Gudauskienės išvežtųjų dainą.

Tai buvo mokinių koncertas, bet jau pažengusių. Visiems fortepionu palažda sudarė muz. Manigirdas Motekaitis. Koncertas parodė, kad jis sugeba ir jaunų dainininkų balsą ugdyti. Mokytojui įteikta dovana.

Po koncerto buvo vaisės, kurias paruošė Aurelija Polikaitienė su talkininkėmis.

J. Pr.

NEK. PRADĖTOSIOS MARIJOS SESERŲ RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų rėmėjų Chicagos skyriaus nariai rinkosi sekmadienį, birželio 1 d., 8 val. ryto į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią išklausti šv. Mišių. Per Mišias dvasiškai prie Viešpaties ir Dievo Motinos kelė malonus ir maldingas „Dainuojančių žemaičių“ giedojimas. Tai populiarūs žemaičių trio: Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Danutė Varaneckienė. Joms vadovauja Kazys Skaisgirys. Jos visos yra Putnamo seselių rėmėjos.

Po šv. Mišių parapijos salėje įvyko metinis rėmėjų susirinkimas, pradėtas malda ir pirmininkės Salomėjos Endrijonienės įvadinio žodžiu. Susirinkusius pasveikino kun. J. Juozevičius, linkėdamas nepavargti ir toliau padėti Putnamo seselėms jų planus ir darbus įgyvendinti. Vaisintasi Kupcikevičių padovanotomis lašininėmis bandelėmis, lietuviškais sūriais ir kava.

Pirm. S. Endrijonienė pakvietė Nijolę Užubalienę pasidalinti mintimis. Nijolė kalbėjo apie įvykius po Vatikano II susirinkimo. Iš tikrųjų, kaip ji sakė, tai buvo pateikiama pasauliečio teologo James Hitchcock knygos „The Recovery of the Sacred“ (Šventų dalykų susigrąžinimas) santrauka. Šioje knygoje autorius paliečia pirmąjį povatikaninį dešimtmetį (1960-1970), kada ypač pasireiškė tikinčiųjų pasimetimas, įvairūs kraštutinumai.

Autorius remiasi labai gausiais šaltiniais ir nagrinėja liturginius pasikeitimus ir jų rezultatus katalikų Bažnyčiai. Jo nuomone liturginės reformos įvykdytos geriausiai ir per greitai. Tikintieji nebuvo joms paruošti.

N. Užubalienė pasisakė esanti labai dėkinga lietuviškųjų parapijų vadovybėms, kurios išlaiko tikinčiųjų mėgiamas tradicijas, keliančias dvasiškai, kaip šiluminės, gegužinės pamaldos, 40-ties valandų atlaidai ir kt. O tai yra labai svarbu lietuviui. Ir J. Hitchcock sako, kad visais amžiais buvo troškimas tradicijoms, tvarkos ir pastovumo. Paskaitininkė tuo nepaneigė daugelio liturginių pakeitimų reikalingumo ir svarbos, kuriuos verta priimti ir jais pasidžiaugti. Klausytojai buvo labai dėkingi Nijolėi už akivaizdžių faktų ir įvykių atskleidimą Bažnyčios ir tikinčiųjų gyvenime.

S. Endrijonienė perskaitė ses. Paulės laišką, kuriame dėkojama Chicagos rėmėjams už puikiai suruoštą metinę vakarienę. Seseles jaučia, kad tie visi darbai, kuriuos dideliu pasiatuojimu rėmėjai atlieka, pleškia iš gilaus tikėjimo ir meilės. Tai padės seselėms

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSĖ

— A.a. Veronika Malinauskienė, sulaukusi 101 metų amžiaus, mirė birželio 4 d. Port Richley, Fla. Velionė buvo gimusi 1885 m. rugpjūčio 24 d. Lietuvoje. Liūdesyje liko sūnus Antanas, gyv. Ashley, Pa., kun. Petras, gyv. Port Richley, Fla., Jonas, gyv. New Comberland, Pa., Juozas ir kun. Jurgis, gyv. Port Richley, Fla. Palaidota iš Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčios birželio 11 d. Sugar Notch, Pa.

JAV — V tautas Beliajus gavo pakvietimą iš Japonijos moterų universiteto nuvykti į Tokijo, tame universitete praveisti pamokas ir ta proga dalyvauti Tautinių šokių federacijos 30 metų sukaktuvėse, kurios bus švenčiamos lapkričio 14-16 dienomis. Dalyvaus tūkstančiai dalyvių. Imperatoriaus sūnus Mikasa bus garbės svečias. Beliajai teks pabūti Japonijoje nuo lapkričio 7 d. iki lapkričio 24 d. Neskaitant banketo, jam dar teks mokytojauti Japonijos moterų universitete Tokio ir kituose miestuose. Šįmet Vytauti Beliajai teks plačiai pakeliauti. Birželio 12-24 dienomis lankosi Lietuvoje, grįžęs ir atspausdinęs dar vieną „Viltis“ laidą, kelias į Kaliforniją trims savaitėms — dvi savaites mokys valų (Wales) tautinių šokių Stocktono University of the Pacific, liepos 27 d. iki rugpjūčio 9 d. Vieną savaitę po to praleis savo draugų tarpe. Grįžęs iš Kalifornijos, perskaitys susirinkusius laiškus, jis dar turės vykti į Springville, Utah, kur rugsėjo 22-30 dienomis bus didžiulė tautinių šokių šventė, dalyvaus daug grupių iš Amerikos ir net 7 grupės atvyks iš Europos. V. Beliajus bus šios šventės garbės svečias.

— Angelina Rėklaitienė ir Celestina Jurevičiūtė balandžio 18 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje sutokė prel. V. Bartuška.

pastatyti kuklų koplyčią Neringos stovyklavietėje.

Pirmininkė dar pasveikino Petronėles vardinų progą, ypač Pranutę Ivanauskienę, kuri buvo pirmoji Putnamo seselių rėmėja — pradininkė ir visų darbų kurstytoja Chicagoje.

Aldona Prapuolenytė, kuri sutiko ir šiais metais organizuoti madų parodą seselių leidžiamam vaikų laikraščiui „Eglutė“ paremti, pakviesta apie tai painformuoti, tik patvirtinti, kad 25-ji Madų paroda bus. Šia proga Aldona pasidžiaugė, kad buvusi viena iš uoliausių rėmėjų, dabar gyvenanti Putname, Danutė Augienė davė oficialų pasidėjimą ir tapo Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų talkininkė. Aldona plačiau paaikšino talkininkės paskirtį ir pareigas. Pasimelsta Danutės intencija.

Susikaupimu ir malda prisiminti per paskutinius vienerius metus mirę nariai: Ona Baniene, dr. Anicetas Grigaliūnas, Ignas Kazlauskas, Rožė Kriauciūnienė, Alicija Rūgytė, Edvardas Točeliasukas ir Emilija Vilimaitė.

Pasidžiaugta į skyrių įsirašiusiais naujais nariais: Veronika Dubickienė, Elena Jasaitienė, Stasė Marcinkienė, Pilypas Narutis, Juzė Pranskienė, Adelė Sakalienė, Stasė Simokaitienė, Aldona Slonskienė, Bronė ir Stasys Stravinskai ir Stasė Vaišvilienė. Kai kurie jų jau seniai yra seselių rėmėjai, tik nepriklausė skyriui.

Pirmininkė padėjo gausiai susirinkusiems, prašė darbuotis ir remti seselių planus su meile ir pasitikėjimu. Gražu ir prasminga gyventi ne tik sau, bet ir kitiems, puošti ir puošti aplinką gerų darbų dėdais.

Agnė Kizienė